

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „КОМУНАЛАЦ“, ЛЕСКОВАЦ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

**Број: 400-443/2017-06/7
Београд, 8. децембар 2017. године**

САДРЖАЈ

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 1. Извештај о ревизији финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Комуналац“, Лесковац**
- 2. Извештај о ревизији правилности пословања Јавног комуналног предузећа „Комуналац“, Лесковац**

ПРИЛОГ I - РЕЗИМЕ НАЛАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ

ПРИЛОГ II - НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „КОМУНАЛАЦ“, ЛЕСКОВАЦ ЗА 2016. ГОДИНУ

ПРИЛОГ III - ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „КОМУНАЛАЦ“, ЛЕСКОВАЦ ЗА 2016. ГОДИНУ

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „КОМУНАЛАЦ“, ЛЕСКОВАЦ

Извештај о ревизији финансијских извештаја

Мишљење са резервом о финансијским извештајима

Извршили смо ревизију приложених финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Комуналац“, Лесковац (у даљем тексту: Предузеће) за 2016. годину, који обухватају: 1) Биланс стања; 2) Биланс успеха; 3) Извештај о осталом резултату; 4) Извештај о токовима готовине; 5) Извештај о променама на капиталу и 6) Напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, осим за ефекте питања описаних у делу извештаја *Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима*, финансијски извештаји за 2016. годину, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Јавног комуналног предузећа „Комуналац“, Лесковац на дан 31. децембар 2016. године, као и резултата његовог пословања, промена на капиталу и токова готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Основ за мишљење са резервом о финансијским извештајима

1) Предузеће није у 2016. години, као ни у 2015. години, вршило процену наплативости потраживања од правних и физичких лица за која постоји велика неизвесност у погледу наплате и с тим у вези није вршило обезвређење истих, што није у складу са усвојеном рачуноводственом политиком и параграфима 11.21 - 11.26 Одељка 11 МСФИ за МСП - Основни финансијски инструменти. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

2) Предузеће није усагласило потраживање од Града исказано у својим пословним књигама у износу од 15.888 хиљада динара са стањем дуга Града утврђеним у Споразуму о измирењу дуга за функционисање рада зоохигијенске службе број 5780/1 од 30. децембра 2016. године, у износу од 18.719 хиљада динара. Поступајући на тај начин Предузеће је мање исказало потраживања и приходе на дан 31. децембар 2016. године и није на износ неусаглашене разлике обрачунало и платило припадајући ПДВ у складу са Законом о порезу на додату вредност.

3) Предузеће није у законски предвиђеном року извршило евидентирање обавеза за накнаду трошкова превоза на рад и са рада запослених, као и трошкова по том основу, за период од маја 2015. до децембра 2016. године, што није у складу са чланом 10. и општим рачуноводственим начелима из члана 19. став 1. тачка 4) Закона о рачуноводству, којима се захтева да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датум њихове наплате односно исплате. Поступајући на наведени начин Предузеће је на дан 31. децембар 2016. године мање исказало обавезе и трошкове по основу превоза на рад и са рада запослених у укупном износу од 6.728 хиљада динара.

Ревизију смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹, Пословником Државне ревизорске институције² и Међународним стандардима врховних ревизорских институција (ISSAI). Наша одговорност, у складу са овим стандардима, је детаљније описана у делу извештаја *Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Независни смо у односу на субјекта ревизије у складу са ISSAI 30 – Етички кодекс врховних ревизорских институција и Етичким кодексом за државне ревизоре и друге запослене у Државној ревизорској институцији и испунили смо наше остале етичке одговорности у складу са овим кодексима. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и адекватни да пруже основ за наше мишљење.

Остала питања

Финансијски извештаји Предузећа нису у ранијем периоду били предмет ревизије од стране Државне ревизорске институције, а за претходну пословну годину били су предмет екстерне ревизије Srbo Audit д.о.о., Београд. У свом извештају од 27. јуна 2016. године, ревизор је изразио мишљење са резервом.

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство субјекта ревизије је одговорно за припрему и истинит и објективан приказ ових финансијских извештаја у складу са међународним стандардима финансијског извештавања и законом којим је уређено рачуноводство и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности субјекта ревизије да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на сталност пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако оснивач намерава да субјект ревизије престане са пословањем, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Руководство је одговорно за надгледање процеса финансијског извештавања субјекта ревизије.

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја о ревизији који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са ISSAI увек открити материјално погрешне исказе ако такви искази постоје. Погрешни искази могу настати услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

¹ „Службени гласник РС“, број 101/05, 54/07 и 36/10

² „Службени гласник РС“, број 9/09

Као део ревизије у складу са ISSAI, примењујемо професионално просуђивање и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке; осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке као одговор на те ризике; и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основ за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.

- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности система интерне контроле субјекта ревизије.

- Процењујемо примењене рачуноводствене политике и у којој мери су разумне рачуноводствене процене које је извршило руководство.

- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и, на основу прикупљених ревизијских доказа, да ли постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности ентитета да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у свом извештају скренемо пажњу на повезана обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо своје мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прикупљених до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да ентитет престане да послује у складу са начелом сталности.

- Процењујемо укупну презентацију, структуру и садржај финансијских извештаја, укључујући обелодањивања, и да ли су у финансијским извештајима приказане трансакције и догађаји на такав начин да се постигне истинит и објективан приказ.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући све значајне недостатке интерне контроле које смо идентификовали током ревизије.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 8. децембар 2017. године

Извештај о ревизији правилности пословања

Мишљење о правилности пословања

Уз ревизију финансијских извештаја Јавног комуналног предузећа „Комуналац“, Лесковац за 2016. годину, извршили смо ревизију правилности пословања која обухвата испитивање активности, финансијских трансакција, информација и одлука у вези са приходима и расходима, исказаних у финансијским извештајима за 2016. годину.

По нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима Јавног комуналног предузећа „Комуналац“, Лесковац, за годину завршену на дан 31. децембар 2016. године, по свим материјално значајним питањима, извршене су у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе.

Основ за мишљење о правилности пословања

Ревизију правилности пословања смо извршили у складу са Законом о Државној ревизорској институцији и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију правилности. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прикупили довољни и одговарајући да пруже основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Скрећемо пажњу на Напомене 4.1. и 4.2., уз Извештај у којима се описује следеће:

- 1) Предузеће није успоставило систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.
- 2) Предузеће није успоставило интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору.

Не изражавамо модификовано мишљење у вези са овим питањима.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припрему и истинит и објективан приказ, руководство субјекта ревизије је такође дужно да обезбеди да активности, финансијске трансакције, информације и одлуке исказане у финансијским извештајима буду у складу са прописима који их уређују. Ова одговорност обухвата и успостављање финансијског управљања и контроле ради обезбеђивања разумног уверавања да ће се циљеви остварити кроз пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима.

Одговорност ревизора за ревизију правилности пословања

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, наша одговорност је и да изразимо мишљење о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, по свим материјално значајним питањима, усклађено са законом и другим прописима. У тачки 2. Напомена уз Извештај о ревизији наведени су прописи који су коришћени као извори критеријума. Одговорност ревизора укључује обављање процедура како би прибавили ревизијске доказе о томе да ли је пословање субјекта ревизије, обухваћено према дефинисаним критеријумима, усклађено са законским и другим прописима. Ова одговорност подразумева спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа да би се добило уверавање у разумној мери да ли су активности, финансијске трансакције, информације и одлуке у вези са приходима и расходима, извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима, и за планиране сврхе. Ови поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености са прописима.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 8. децембар 2017. године

**РЕЗИМЕ НАЈАЗА, ПРЕПОРУКА И МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ
У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ**

С А Д Р Ж А Ј

1. РЕЗИМЕ НАЛАЗА У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	3
2. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА У РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА	4
3. РЕЗИМЕ НАЛАЗА У РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	5
4. РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА У РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА.....	7
5. МЕРЕ ПРЕДУЗЕТЕ У ПОСТУПКУ РЕВИЗИЈЕ.....	8
6. ЗАХТЕВ ЗА ДОСТАВЉАЊЕ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА.....	9

1. Резиме налаза у ревизији финансијских извештаја

Као што је објашњено у Напоменама уз Извештај утврђени су следећи налази који су разврстани по приоритетима:

Приоритет 1 (висок)³

1) Као што је наведено под тачком 6.1.4.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није у 2016. години, као ни у 2015. години, вршило процену наплативости потраживања од правних и физичких лица за која постоји велика неизвесност у погледу наплате и с тим у вези није вршило обезвређење истих, што није у складу са усвојеном рачуноводственом политиком и параграфима 11.21 - 11.26 Одељка 11 МСФИ за МСП - Основни финансијски инструменти. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

2) Као што је наведено под тачком 6.1.7. Напомена уз Извештај, увидом у расположиву рачуноводствену документацију утврдили смо да на дан 31. децембар 2016. године потраживање од Града исказано у пословним књигама Предузећа у износу од 15.888 хиљада динара није усаглашено са стањем дуга Града утврђеним у Споразуму о измирењу дуга за функционисање рада зоохигијенске службе број 5780/1 у износу од 18.719 хиљада динара, због чега је Предузеће мање исказало потраживања и приходе и није на износ неусаглашене разлике обрачунало и платило припадајући ПДВ у складу са Законом о порезу на додату вредност.

3) Као што је наведено под тачком 6.2.2.3. Напомена уз Извештај, Предузеће није у законски предвиђеном року извршило евидентирање обавеза за накнаду трошкова превоза на рад и са рада запослених, за период од маја 2015. до децембра 2016. године што није у складу са чланом 10. и општим рачуноводственим начелима из члана 19. став 1. тачка 4) Закона о рачуноводству, којима се захтева да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датум њихове наплате односно исплате. Увидом у спецификације трошкова превоза запослених за 2015. и 2016. годину, утврдили смо да Предузеће није на дан 31. децембар 2016. године исказало обавезе и трошкове у укупном износу од 6.728 хиљада динара.

Приоритет 2 (средњи)⁴

4) Као што је наведено под тачком 6.1.1.3. Напомена уз Извештај, Предузеће није у 2016. години, као ни у ранијим годинама, вршило преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме у складу са параграфима 17.19 - 17.21 Одељка 17 МСФИ за МСП – Некретнине, постројења и опрема, односно није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама у вези са коришћењем средстава знатно различита од претходних. Такође, Предузеће није прилагодило стопе амортизације новим околностима што има за последицу исказивање значајног броја ставки некретнина, постројења и опреме која су и даље у употреби, а немају садашњу вредност. Набавна вредност некретнина,

³ Приоритет 1 (висок) - неправилности које наговештавају да постоји непосредни ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања, односно, постоји ризик да јавна средства нису заштићена. Проблеми попут ових захтевају да руководство одмах реагује.

⁴ Приоритет 2 (средњи) - неправилности које утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка итд. али у сваком случају захтевају пажњу руководства. Овим проблемима се треба позабавити пре припремања наредног сета финансијских извештаја.

постројења и опреме на дан 31. децембар 2016. године исказана је у пословним књигама у износу од 74.005 хиљада динара, од чега се на некретнине, постројења и опрему која немају садашњу вредност, а која су и даље у употреби односи 50.917 хиљада динара, односно 69%.

Приоритет 3 (низак)⁵

5) Као што је наведено под тачком 6.1.4.1. Напомена уз Извештај, увидом у аналитичку евиденцију купаца, утврдили смо да је Предузеће на потражној страни рачуна - Купци у земљи, евидентирало преплате купаца у укупном износу од 256 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 32. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Поступајући на наведени начин, Предузеће је приликом састављања финансијских извештаја за 2016. годину, извршило пребијање имовине и обавеза (дуговне и потражне стране рачуна - Купци у земљи) и истовремено мање исказало примљене авансе, депозите и кауције и потраживања од купаца у земљи за износ од 256 хиљада динара.

6) Као што је наведено под тачком 6.1.4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће је на дуговој страни рачуна - Добављачи у земљи, евидентирало преплате добављачима у укупном износу од 767 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 15. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Поступајући на наведени начин, Предузеће је приликом састављања финансијских извештаја за 2016. годину, извршило пребијање имовине и обавеза (дуговне и потражне стране рачуна- Добављачи у земљи) и истовремено мање исказало плаћене авансе за залихе и услуге и обавезе према добављачима у земљи за износ од 767 хиљада динара.

2. Резиме датих препорука у ревизији финансијских извештаја

Државна ревизорска институција препоручује Предузећу да утврђене неправилности отклони према следећим приоритетима:

Приоритет 1 (висок)

1) Препоручује се Предузећу да у наредном извештајном периоду, у складу са усвојеном рачуноводственом политиком, преиспита процену наплативости потраживања од правних и физичких лица и изврши обезвређење истих у складу са Одељком 11 МСФИ за МСП - Основни финансијски инструменти, а затим да утврђене ефекте наведене процене евидентира у својим пословним књигама у складу са параграфом 10.21 Одељка 10 МСФИ за МСП - Рачуноводствене политике, процене и грешке и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена 6.1.4.2. – Препорука број 8).

2) Препоручује се Предузећу да потраживање од Града, проистекло на основу Споразума о измирењу дуга за функционисање рада зоохигијенске службе број 5780/1 од 30. децембра 2016. године, евидентира на начин да повећа потраживања, приходе и

⁵ Приоритет 3 (низак) - налази који су мање значајни, али који и даље представљају могућа унапређења у контролним поступцима.

утврди и плати припадајући ПДВ на услуге зоохигијене извршене у 2016. години (Напомена 6.1.7. – Препорука број 9).

3) Препоручује се Предузећу да изврши евидентирање обавеза и трошкова за накнаду превоза на рад и са рада запослених, у укупном износу од 6.728 хиљада динара, као и да евидентирање пословних промена врши у законски предвиђеним роковима (Напомена 6.2.2.3. – Препорука број 15).

Приоритет 2 (средњи)

4) Препоручује се Предузећу да изврши преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене у складу са параграфима 10.15 - 10.18 Одељка 10 МСФИ за МСП - Рачуноводствене политике, процене и грешке (Напомена 6.1.1.3. – Препорука број 4).

Приоритет 3 (низак)

5) Препоручује се Предузећу да, у наредном извештајном периоду приликом састављања финансијских извештаја, примљене авансе, депозите и кауције (преплате купаца земљи) евидентира у складу са одредбама члана 32. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена 6.1.4.1. – Препорука број 5).

6) Препоручује се Предузећу да, у наредном извештајном периоду приликом састављања финансијских извештаја, плаћене авансе за залихе и услуге (преплате добављачима) евидентира у складу са одредбама члана 15. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике (Напомена 6.1.11. – Препорука број 10).

3. Резиме налаза у ревизији правилности пословања

Као што је објашњено у Напоменама уз Извештај утврђени су следећи налази који су разврстани по приоритетима:

Приоритет 1 (висок)

У поступку ревизије нису утврђени налази првог приоритета.

Приоритет 2 (средњи)

1) Као што је наведено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није успоставило систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору.

2) Као што је наведено под тачком 4.2. Напомена уз Извештај, Предузеће нема систематизоване послове интерног ревизора, нити је успоставило и организовало интерну ревизију на један од начина предвиђених одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

3) Као што је наведено под тачком 6.1.2. Напомена уз Извештај, Предузеће није у 2016. години, као ни у ранијим годинама, достављало Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије податке из евиденције непокретности у државној својини на прописаним обрасцима, за сваку непокретност појединачно коју користи у складу са одредбама члана 64. Закона о јавној својини и члана 17. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини, и није достављало податке из посебне евиденције непокретности за имовину у јавној својини коју користи на Обрасцу НЕП-ЈС у писаној и електронској форми надлежном органу града Лесковца у складу са чланом 7. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини.

4) Као што је наведено под тачком 6.1.4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће не врши обрачун законске затезне камате за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца - правних лица, у складу са одредбама члана 277. Закона о облигационим односима као и члана 2. и 6. Закона о затезној камати.

5) Као што је наведено под тачком 6.1.4.1. Напомена уз Извештај, Предузеће није предузело све активности за благовремену и ефикаснију наплату потраживања и нема писане процедуре којима се дефинишу поступци за предузимање мера за благовремену и ефикаснију наплату потраживања од купаца (начин наплате потраживања, слање опомена, закључивање споразума о репрограму дуга и поступак утужења).

6) Као што је наведено под тачком 6.2.2.3. Напомена уз Извештај, Предузеће није, у складу са самосталним чланом 117(с3). Закона о раду, у законском року (до 29. јануара 2015. године), уредило права, обавезе и одговорности из радног односа општим актом донетим уз учешће оснивача, односно уз сагласност оснивача у складу са Законом о раду. Предузеће такође није, у складу са самосталним чланом 111(с3). Закона о раду, у законском року (до 27. септембра 2014. године), а ни у току 2016. године, са запосленима који су засновали радни однос до дана ступања на снагу овог Закона, закључило нове уговоре о раду или анексе уговора о раду са свим обавезним елементима који су прописани чланом 33. и 118. Закона о раду (новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду и елементе за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и друга примања запосленог).

7) Као што је наведено под тачком 6.2.2.3. Напомена уз Извештај, Предузеће приликом исплате накнаде зараде, обрачун накнаде зараде не врши на начин прописан чланом 114. Закона о раду у висини просечне зараде запослених, остварене у претходних дванаест месеци, већ приликом обрачуна накнаде зараде (за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, одазивања на позив државног органа, као и због привремене спречености за рад), користи основну зараду за месец за који се врши обрачун зараде. Није било могуће утврдити ефекте наведених неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

8) Као што је наведено под тачком 6.2.2.3. Напомена уз Извештај, Предузеће врши обрачун и исплату увећане зараде по основу временаведеног на раду, за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (минули рад), у висини 0,5% основне зараде, што није у складу са чланом 108. став 1. тачка 4) Закона о раду.

Приоритет 3 (низак)

9) Као што је наведено под тачком 6.2.2.1. Напомена уз Извештај, Предузеће нема писане процедуре о магацинском пословању којима би био дефинисан начин пријема и издавања залиха. Није нам документовано на који начин Предузеће врши контролу управљања залихама, с обзиром да требовања материјала као документација која прати излаз материјала из магацина, нису оверена и потписана од стране одговорних лица, као и да се у прилогу не налазе радни налози, у којима се директно евидентира утрошак материјала.

10) Као што је наведено под тачком 6.2.2.4. Напомена уз Извештај, Предузеће у 2016. години није имало сачињен интерни акт којим се утврђују критеријуми за коришћење средстава рекламе и пропаганде.

4. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

Државна ревизорска институција препоручује Предузећу да утврђене неправилности отклони према следећим приоритетима:

Приоритет 2 (средњи)

1) Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору успостави адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле (Напомена 4.1. – Препорука број 1).

2) Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору (Напомена 4.2. – Препорука број 2).

3) Препоручује се Предузећу да, у складу са одредбама Закона о јавној својини и Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини, достави надлежном органу податке о стању и променама на непокретностима које користи (посебно за земљиште и посебно за сваки објекат) (Напомена 6.1.1. – Препорука број 3).

4) Препоручује се Предузећу да у наредном периоду врши обрачун затезне камате купцима - правним лицима за неблаговремене уплате доспелих потраживања у складу са одредбама Закона о облигационим односима и Закона о затезној камати (Напомена 6.1.4.1. – Препорука број 7).

5) Препоручује се Предузећу да у наредном периоду, предузме све активности за благовремену и ефикаснију наплату потраживања, као и да сачини писану процедуру којом ће бити утврђен начин наплате потраживања, слање опомена, закључивање споразума о репрограму дуга и поступак утужења (Напомена 6.1.4.1. – Препорука број 6).

6) Препоручује се Предузећу да уреди права, обавезе и одговорности из радног односа општим актом, донетим уз учешће оснивача и закључи нове уговоре о раду, односно

анексе уговора у складу са Законом о раду и општим актом (Напомена 6.2.2.3. – Препорука број 12).

7) Препоручује се Предузећу да обрачун зарада, утврђивање основице за обрачун накнаде зарада и обрачун накнаде зарада усклади са Законом о раду (Напомена 6.2.2.3. – Препорука број 13).

8) Препоручује се Предузећу да обрачун увећане зараде по основу временаведеног на раду врши у складу са Законом о раду (Напомена 6.2.2.3. – Препорука број 14).

Приоритет 3 (низак)

9) Препоручује се Предузећу да писаним процедурама уреди начин пријема и издавања залиха материјала, алата и инвентара, које омогућавају ефикасну контролу располагања истим (Напомена 6.2.2.1. – Препорука број 11).

10) Препоручује се Предузећу да донесе интерни акт којим се утврђују критеријуми за коришћење средстава рекламе и пропаганде (Напомена 6.2.2.4. – Препорука број 16).

5. Мере предузете у поступку ревизије

1) Као што је наведено под тачком 6.1.1.2. Напомена уз Извештај, Предузеће је у поступку ревизије, налогом за књижење број 589 од 10. октобра 2017. године, евидентирало део пословних просторија на Зеленој пијаци број 1, које су му од стране ЈП Пијаца, Лесковац дате на коришћење без накнаде, у оквиру ванбилансне евиденције у укупном износу од 1.969 хиљада динара, у складу са члановима 64. и 65. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

2) Као што је наведено под тачком 6.1.3. Напомена уз Извештај, Предузеће је извршило исправку у рачуноводствено информационом систему, модулу за робно - материјално књиговодство, тако да приликом излаза материјала из магацина софтвер обрачунава просечну пондерисану цену почев од 1. јануара 2017. године, у складу са одредбама параграфа 13.18 Одељка 13 МСФИ за МСП – Залихе.

3) Као што је наведено под тачком 6.1.6. Напомена уз Извештај, Надзорни одбор Предузећа је дана 11. априла 2017. године донео Правилник о благајничком пословању број 1875, којим је дефинисана организација благајничког пословања.

4) Као што је наведено под тачком 6.2.2.6. Напомена уз Извештај, Надзорни одбор Предузећа је дана 3. марта 2017. године донео Правилник о трошковима репрезентације број 1115, којим се уређују питања у вези са употребом средстава Предузећа на име трошкова репрезентације.

6. Захтев за достављање одазивног извештаја

Јавно комунално предузеће „Комуналац“, Лесковац је, на основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, дужно да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности (одазивни извештај) у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

Одазивни извештај мора да садржи:

- 1) навођење ревизије, на коју се он односи;
- 2) кратак опис неправилности у пословању, које су откривене ревизијом и
- 3) приказивање мера исправљања.

Мере исправљања су мере које субјект ревизије предузима да би отклонио неправилности у свом пословању или мере за умањење ризика од појављивања одређене неправилности у свом будућем пословању за чије предузимање субјект ревизије мора поднети уз одазивни извештај одговарајуће доказе.

Јавно комунално предузеће „Комуналац“, Лесковац у одазивном извештају треба да искаже мере исправљања по основу откривених неправилности односно свих налаза датих у Извештају о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања који могу да садрже и препоруке за њихово отклањање.

На основу члана 40. став 2. Закона о Државној ревизорској институцији одазивни извештај је јавна исправа која је потписана и оверена печатом од стране одговорног лица субјекта ревизије.

Државна ревизорска институција ће оценити веродостојност одазивног извештаја, тј. провериће истинитости навода о мерама исправљања, предузетим од стране субјекта ревизије, подносиоца одазивног извештаја. У случају потребе извршиће се и провера веродостојности одазивног извештаја. Такође, извршиће се и оцена да ли су мере исправљања исказане у одазивном извештају задовољавајуће.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „КОМУНАЛАЦ“, ЛЕСКОВАЦ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

САДРЖАЈ

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ	3
2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА	5
3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ СИСТЕМ	5
3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја	5
3.2. Рачуноводствене политике	7
4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА	15
4.1. Финансијско управљање и контрола	15
4.2. Интерна ревизија	18
5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА	19
6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ	19
6.1. Биланс стања	19
6.2. Биланс успеха.....	37
6.3. Извештај о осталом резултату	51
6.4. Извештај о променама на капиталу	51
6.5. Извештај о токовима готовине	51
6.6. Напомене уз финансијске извештаје	52
7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	52
7.1. Планирање набавки	52
7.2. Реализација плана јавних набавки	53
8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ	53
9. НАКНАДНИ ДОГАЂАЈИ НАСТАЛИ ИЗМЕЂУ ДАТУМА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ДАТУМА ИЗВЕШТАЈА РЕВИЗОРА	54

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Јавно комунално предузеће „Комуналац“, Лесковац (у даљем тексту: Предузеће), основано је Одлуком Скупштине општине Лесковац⁶ број 06-24/91-01 од 27. децембра 1991. године и уписано је у судски регистар код Привредног суда у Лесковцу Решењем број Фи. 204/92, регистарски уложак број 1-591-00, дана 8. априла 1992. године.

Скупштина општине Лесковац је од оснивања Предузећа доносила више одлука о изменама и допунама Одлуке о оснивању⁷, на основу којих је Предузеће углавном регистровано за обављање нових комуналних делатности.

Превођење у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре извршено је Решењем број БД. 19418/2005, дана 23. маја 2005. године.

Оснивач Предузећа је град Лесковац, а оснивачка права, у име оснивача, врши Скупштина града Лесковца.

Предузеће послује са скраћеним називом: ЈКП Комуналац, Лесковац.

Седиште Предузећа је у Лесковцу, улица Јужноморавских бригада број 100.

Матични број Предузећа је 07204787, ПИБ 100545204.

Претежна делатност Предузећа је сакупљање отпада који није опасан. Предузеће је у 2016. години у складу са Законом о комуналним делатностима и Одлуком о промени одлуке о оснивању ЈКП Комуналац, Лесковац број 06-01/13-I од 25. фебруара 2013. године, обављало следеће делатности од општег интереса на територији града Лесковца: одржавање јавне хигијене, одржавање зелених јавних површина, обављање погребних услуга, димничарских услуга, одржавање хоризонталне саобраћајне сигнализације, обављање зоохигијенских услуга, зимско и летње одржавања површина јавне намене, пружања пијачних услуга у Вучју и слично. Даном 9. децембра 2016. године Скупштина града Лесковца донела је Одлуку о одређивању комуналних делатности и делатности од општег интереса на територији града Лесковца број 06-7/16 - I, којом се ове делатности поверавају Предузећу почев од 2017. године.

Поред основних комуналних делатности поверених од стране Оснивача, Предузеће обавља и друге делатности које служе обављању претежне делатности, као што су: одржавање дворишта (зелених површина) установа и институција, чишћење депонија, услуге превоза на захтев трећих лица, услуге фрезирања земљишта, орезивање и обликовање стабала, декоративног шибља, превоз воде цистерном, накнада за рад у кругу гробља од стране занатских радњи и предузећа, чишћење шпорета у кухињи ван привреде, чишћење казана (специјалних и обичних) и друго.

Одлуком Скупштине општине Лесковац⁸ број 06-26/06-01 од 28. јула 2006. године поверена је комунална делатност прикупљања, превоза, одлагања – депоновања, компостирања, селекције и пласмана секундарних сировина из комуналног чврстог

⁶ „Службени гласник општине Лесковац“, број 1/1992

⁷ „Службени гласник општине Лесковац“, број 1/1992, 11/1993, 1/1995, 5/95, 6/1998, 7/1999, 3/2001 и 19/2002

⁸ „Службени гласник општине Лесковац“, број 16/2006

отпада, као и извођење радова на изградњи Регионалног Центра за селекцију комуналног чврстог отпада - Рециклажног Центра Лесковац и управљање и одржавање истим, предузећу PORR – WERNER & WEBER д.о.о., Лесковац на период од 25 година. На основу наведене Одлуке општина Лесковац је закључила Уговор број 2474/06 од 22. августа 2006. године и Анекс основног уговора број 352-2/07 од 27. септембра 2007. године са PORR – WERNER & WEBER д.о.о., Лесковац, којима су детаљније регулисани односи између уговорних страна. Привремени орган општине Лесковац је својом Одлуком број 06-12/07-01 од 20. децембра 2007. године наложио ЈКП „Комуналац“, Лесковац да попише и уступи новоформираном предузећу PORR – WERNER & WEBER д.о.о., Лесковац на коришћење, без накнаде, покретну и непокретну имовину, судове, механизацију, возила и канцеларије који служе и у функцији су прикупљања, превоза и одлагања комуналног чврстог отпада.

Одлукама Скупштине града Лесковца број 06-1/13-I од 25. фебруара 2013. године и број 06-4/16-I од 22. септембра 2016. године извршене су измене и допуне одлуке о оснивању ЈКП „Комуналац“ Лесковац. Надзорни одбор Предузећа је на основу Одлуке о оснивању број 06-4/16-I од 22. септембра 2016. године донео дана 16. децембра 2016. године Статут број 5505, на који је Скупштина града Лесковца дала сагласност својим Решењем број 06-9/16-I од 28. децембра 2016. године. Ступањем на снагу овог Статута престао је да важи Статут број 2988 од 16. јула 2013. године. На тај начин је извршено усклађивање оснивачког и општег акта са одредбама Закона о јавним предузећима⁹.

Управљање у Предузећу организовано је као једнодомно, а органи управљања у Предузећу су надзорни одбор и директор. Надзорни одбор Предузећа (председник и два члана, од којих је један из редова запослених) именован је Решењима Скупштине града Лесковца број 06-4/13-I од 24. јула 2013. године и број 06-7/15-I од 30. новембра 2015. године. В.д. директор је именован Решењем Скупштине града Лесковца број 06/76-13 од 30. новембра 2015. године.

Предузеће је организовано као јединствена радна целина, а пословне активности у њему обављају се у оквиру следећих сектора и унутрашњих организационих делова:

- 1) Сектор општих, правних и кадровских послова;
- 2) Комерцијално, финансијско – рачуноводствени сектор:
 - (1) Служба рачуноводства,
 - (2) Комерцијално – наплатна служба;
- 3) Технички сектор:
 - (1) Служба јавне хигијене и димничара,
 - (2) Погребна служба,
 - (3) Служба зеленила,
 - (4) Служба одржавања и сервисирања возила и хоризонталне сигнализације,
 - (5) Зоохигијенска служба,
 - (6) Служба одржавања и уређења јавних, зелених и гробних површина и вршења димничарских и пијачних услуга у Вучју.

Просечан број запослених у 2016. години био је 185 (у 2015. години је био 186).

⁹ „Службени гласник РС“, број 119/2012, 116/2013 - аутентично тумачење и 44/2014 - др. Закон и „Службени гласник РС“, број 15/2016

2. КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА

Ревизија правилности пословања према Закону о Државној ревизорској институцији је испитивање финансијских трансакција и одлука у вези са примањима и издацима, ради утврђивања да ли су односне трансакције извршене у складу са законом, другим прописима, датим овлашћењима и за планиране сврхе. Критеријуми, који су коришћени у ревизији правилности пословања су били следећи прописи:

- 1) Закон о јавним предузећима;
- 2) Закон о комуналним делатностима¹⁰;
- 3) Закон о рачуноводству¹¹;
- 4) Закон о порезу на додату вредност¹²;
- 5) Закон о раду¹³;
- 6) Закон о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава¹⁴;
- 7) Закон о јавним набавкама¹⁵;
- 8) Закон о облигационим односима¹⁶;
- 9) Закон о јавној својини¹⁷;
- 10) Правилник о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору;¹⁸
- 11) Правилник о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору¹⁹,
- 12) Правилник о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике²⁰,
- 13) Правилник о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике²¹,

3. РАЧУНОВОДСТВЕНИ СИСТЕМ

3.1. Основ за састављање и приказивање финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да састављају и приказују финансијске извештаје у складу са Законом о рачуноводству, којим је утврђено да основ за признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима чине Међународни стандарди финансијског извештавања. Међународни стандарди финансијског извештавања у смислу наведеног

¹⁰ „Службени гласник РС” број 88/2011

¹¹ „Службени гласник РС” број 62/2013

¹² „Службени гласник РС”, број 84/2004, 86/2004 - исправка, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 68/2014 - др. закон, 142/2014 и 83/2015

¹³ „Службени гласник РС”, број 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014

¹⁴ „Службени гласник РС”, број 116/2014

¹⁵ „Службени гласник РС”, број 124/2012, 14/2015 и 68/2015

¹⁶ „Службени лист СФРЈ”, број 29/1978, 39/1985, 45/1989 - Одлука УСЈ и 57/1989, „Службени лист СРЈ”, број 31/1993 и „Службени лист СЦГ”, број 1/2003 - Уставна повеља

¹⁷ „Службени гласник РС”, број 72/2011, 88/2013, 105/2014, 104/2016 – други закон и 108/2016)

¹⁸ „Службени гласник РС”, број 99/2011 и 106/2013

¹⁹ „Службени гласник РС”, број 99/2011

²⁰ „Службени гласник РС”, број 95/2014

²¹ „Службени гласник РС”, број 95/2014 и 144/2014

закона су: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја, Међународни рачуноводствени стандарди (у даљем тексту: МРС), Међународни стандарди финансијског извештавања (у даљем тексту: МСФИ), Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП) и са њима повезана тумачења, накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија.

Предузеће је сходно критеријумима наведеним у Закону о рачуноводству разврстано у мала правна лица и као такво примењује Међународни стандард финансијског извештавања за мала и средња правна лица (у даљем тексту: МСФИ за МСП).

Приложени финансијски извештаји Предузећа приказани су у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике. Редован годишњи финансијски извештај Предузећа чине Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о осталом резултату, Извештај о променама на капиталу, Извештај о токовима готовине и Напомене уз финансијске извештаје.

Обзиром да поједина законска и подзаконска регулатива у Републици Србији прописује рачуноводствене поступке вредновања и обелодањивања која у појединим случајевима одступају од захтева МРС/МСФИ, односно МСФИ за МСП, а имајући у виду потенцијално материјалне значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ за МСП могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја, финансијски извештаји Предузећа се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у сагласности са МСФИ за МСП.

Финансијски извештаји Предузећа су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну и функционалну валуту у Републици Србији.

Редовни годишњи финансијски извештаји за 2016. годину усвојени су Одлуком Надзорног одбора Предузећа број 4189 од 23. јуна 2017. године и дана 28. јуна 2017. године достављени су Агенцији за привредне регистре – Регистру финансијских извештаја ради јавног објављивања. Упис у Регистар финансијских извештаја и јавно објављивање на интернет страници Агенције за привредне регистре извршено је дана 8. августа 2017. године.

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Предузећа коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

Финансијски извештаји за 2016. годину састављени су у складу са начелом наставка пословања, који претпоставља да ће Предузеће наставити са пословањем у догледној будућности.

Упоредне податке чине финансијски извештаји Предузећа за 2015. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

Предузеће је у састављању финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у Напомени 3.2. извештаја.

3.2. Рачуноводствене политике

Рачуноводствене политике су специфични принципи, основе, конвенције, правила и праксе примењене при састављању и презентацији финансијских извештаја, а односе се на признавање, мерење и процењивање имовине, обавеза, прихода и расхода Предузећа у складу са рачуноводственим и пореским прописима важећим у Републици Србији. Избор рачуноводствених политика извршен је уз поштовање општих рачуноводствених начела, принципа и правила вредновања који су прописани МСФИ за МСП.

Рачуноводствене политике Предузећа утврђене су Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама који је усвојио Надзорни одбор Предузећа Одлуком број 5540/1 од 20. децембра 2016. године, са применом за састављање финансијских извештаја за пословну 2016. годину и за наредне године. Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама број 8986 од 21. децембра 2015. године.

У наставку извештаја дат је преглед званичних рачуноводствених политика Предузећа примењених приликом састављања финансијских извештаја за 2016. годину.

3.2.1. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрема су материјалне ставке које се држе за употребу у пословне сврхе, а у вези са којима се очекују будуће економске користи у периоду дужем од једног обрачунског периода. Признавање некретнина, постројења и опреме се врши уколико су испуњени следећи услови: (а) постојање вероватноће приликом будућих економских користи у периоду дужем од годину дана и (б) постоји могућност поузданог мерења трошкова прибављања, који су већи од 1.000 динара.

Резервни делови, алат и ситан инвентар се евидентирају као залихе и признају се као расход у моменту трошења. Резервни делови, алат и ситан инвентар признају се као некретнине, постројења и опрема ако испуњавају опште, претходно наведене, услове признавања. Приликом замене резервног дела некретнине, постројења и опреме вредност новог дела се укључује у набавну вредност уколико он испуњава опште услове признавања и под условом да се из набавне вредности искњижи садашња вредност дела који је замењен.

Накнадни издаци се укључују у набавну вредност некретнине, постројења и опреме ако испуњавају наведене услове, у противном евидентирају се као расход периода.

Уколико је за континуирано функционисање одређене ставке некретнине, постројења и опреме неопходна редовна детаљна контрола (улагање) у периоду дужем од годину дана, трошкови контроле могу бити признати као набавна вредност тог средства уз обавезу искњижавања садашње вредности претходне контроле (улагања). Уз спецификацију стопа за обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме, назначена су средства за чије је континуирано функционисање потребна редовна контрола, као и динамика те контроле.

Улагања која имају карактер текућег одржавања некретнина, постројења и опреме представљају расход периода у коме су настала.

Земљиште и објекти су засебна средства и засебно се евидентирају, чак и у случају када су заједно стечени.

Почетно признавање некретнина, постројења и опреме прибављени:

- куповином, почетно признавање се врши у висини набавне цене, попусти и рабати исказани у фактури умањују фактурну цену увећану за зависне трошкове набавке;
- сопственом производњом, почетно се признају у висини цене коштања, а када је цена коштања већа од нето продајне цене, признавање се врши по нето продајној цени; ако се плаћање одлаже дуже од уобичајених услова кредитирања, набавна вредност представља садашњу вредност свих будућих плаћања;
- разменом, почетно вредновање се врши у висини фер вредности примљеног средства, а ако се она не може утврдити, вредновање се врши у висини књиговодствене вредности средства датог у размену;
- трансакцијом финансијског лизинга, почетно вредновање као средства и обавезе у износу који је на почетку лизинга једнак фер вредности или садашњој вредности минималних плаћања уколико је ова вредност нижа; сви иницијални директни трошкови корисника лизинга увећавају износ признате вредности средства.

Након почетног признавања ставке некретнина се вреднују по набавној вредности умањеној за целокупну акумулирану амортизацију и целокупне акумулиране губитке због умањења вредности. Издаци за текуће одржавање некретнина, постројења и опреме третирају се као расход периода у коме су настали.

Обрачун амортизације некретнина, постројења и опреме који започиње првог у наредном месецу у односу на датум прибављања, врши се тако што се основица за обрачун амортизације (набавна вредност увећана за процењене евентуалне трошкове демонтаже и довођења терена у првобитно стање, а умањена за остатак вредности) множи стопом за обрачун амортизације.

Стопа за обрачун амортизације се утврђује на основу процењеног корисног века трајања тако што се број 100 подели процењеним корисним веком трајања. Амортизација се обрачунава применом линеарног метода за средства која се користе на уобичајени начин и уобичајеном динамиком.

Корисни век употребе средства и његова вредност по потреби се преиспитује, па ако су очекивања значајно различита од претходних, методе и стопе амортизације се прилагођавају. Прилагођене стопе и метод амортизације примењује се за текући и будуће периоде, а износ који се амортизује усклађује се у складу са вредношћу која се периодично утврђује.

Стопе амортизације, утврђене на основу процењеног корисног века трајања, дате су у прегледу који следи:

Назив	Стопа амортизације у %
Некретнине	
Грађевински објекти	2,00 - 2,50
Опрема	
Опрема за обављање делатности	10,00 – 30,00
Возила	10,00 – 15,50
Рачунарска и телекомуникациона опрема	10,00 – 30,00
Канцеларијски намештај	10,00 – 15,00
Остала непоменута опрема	6,00 – 30,00

Важна компонента некретнине, постројења и опреме која има значајно различиту динамику и начин трошења од некретнине, постројења и опреме којој припада, амортизује се засебно током њеног корисног века трајања.

Обрачун амортизације престаје када ставка некретнина, постројења и опреме престаје да се признаје. Обрачун амортизације не престаје када се средство не користи или када се не користи активно, осим ако је средство амортизовано. Према функционалном методу обрачуна, трошак амортизације може да буде нула у периоду у којем средство није у употреби. Промена метода за обрачун амортизације врши се као промена рачуноводствене процене.

Ако на датум биланса стања постоје индиције да је дошло до умањења вредности неке ставке некретнина, постројења и опреме, врши се процена њене надокнадиве вредности. Када је надокнадива вредност ставке мања од њене књиговодствене вредности, евидентира се губитак од умањења вредности који се признаје као расход периода у коме је настало умањење вредности. Ако на датум биланса стања постоје индиције да претходно признато умањење вредности некретнина, постројења и опреме више не постоји или постоји у мањем износу него што је евидентирано, врши се поновна процена надокнадиве вредности и свођење књиговодствене вредности на надокнадиву вредност, при чему се губитак од обезвређења признат у ранијим периодима сторнира и признаје као приход.

Искњижење (повлачење из употребе и отуђење), некретнина, постројења и опреме из пословних књига врши се у моменту отуђења или када се трајно повлаче из употребе, а од њиховог расходања се не очекују никакве будуће економске користи.

Улагања која се врше у туђе некретнине, постројења и опрему –која су узета у закуп, признају се као посебна ставка сталне имовине, у случају када су таква улагања извршена у сопствено име и за сопствени рачун, а у складу са уговором о закупу са власником изнајмљеног средства. Ова улагања признају се као стална имовина под условом да су испуњени општи услови за признавање сталног средства. Амортизација се врши на системској основи током процењеног корисног века употребе, који може бити једнак или већи од периода трајања уговора о закупу.

3.2.2. Залихе

Залихе се у моменту прибављања вреднују у висини ниже од следећих двеју вредности:

трошкова прибављања залиха или процењене продајне цене умањене за трошкове довршења и продаје. За залихе робе и материјала трошкови прибављања подразумевају фактурну вредност и директне зависне трошкове набавке, а трговачки попусти, рабати и сличне ставке умањују фактурну вредност. Фактурна вредност се утврђује на основу износа садржаног у фактури добављача. Уколико добављач не достави фактуру, калкулација у вези са обрачуном вредности залиха се сачињава на бази уговорене цене, при чему непоседовање фактуре не може да буде узрок кашњења израде калкулације која се сачињава пре задуживања veleпродајног или малопродајног објекта робом.

Зависне трошкове набавке чине следећи директни трошкови:

- увозне дажбине и порези (осим износа који могу да се рефундирају, као што је претходни ПДВ);
- трошкови превоза залиха, у висини испостављене фактуре превозника; у случају сопственог превоза сачињава се калкулација цене коштања интерног превоза која обухвата амортизацију и трошкове одржавања превозног средства, зараде и друга

примања запослених који опслужују превозно средство, гориво, осигурање и друге трошкове; ова цена коштања не укључује остварену добит и не треба да буде већа од уобичајене цене за сличан превоз;

- манипулативни трошкови: трошкови утовара и истовара;

- други трошкови који се могу директно приписати набавци: посреднички трошкови, шпедитерски трошкови, трошкови осигурања залиха у превозу, трошкови пратње специјалних врста залиха и слични трошкови настали у циљу довођења залиха на жељену локацију и у жељени облик.

Уколико су залихе прибављене уз могућност одложеног плаћања, њихово признавање врши се у висини цене залиха набављених у уобичајеним условима продаје, а разлика се признаје као трошак камате током периода финансирања и не укључује се у вредност залиха.

За вредновање трошења залиха у производњи и евидентирању продаје залиха користи се метод просечних пондерисаних цена. Смањење вредности залиха врши се када је нето продајна цена мања од цене коштања или набавне цене залиха. Смањење вредности залиха врши се и у случају делимичног губљења квалитативних својстава залиха, на бази предлога комисије која је извршила попис и констатовала чињенично стање.

3.2.3. Потраживања

Краткорочна потраживања обухватају потраживања по основу продаје, потраживања из специфичних послова и друга потраживања.

Краткорочна потраживања од купаца одмеравају се по вредности наведеној у документу на основу кога су потраживања настала. Ако је вредност у документу на основу кога је потраживање настало, исказана у иностраној валути, врше се прерачунавања у складу са одељком 30 МСФИ за МСП.

Трансакције у иностраној валути почетно се признају у функционалној валути тако што се на износ примењује курс размене између функционалне валуте и стране валуте који важи на дан те трансакције. За потраживања и обавезе исказане у иностраној валути, курсне разлике се обавезно утврђују и на датум састављања финансијских извештаја.

Курсне разлике (позитивне или негативне) које су последица трансакција у иностраној валути признају се као приход или расход периода у коме су настале, односно као финансијски приход или као финансијски расход.

На дан сваког биланса стања врши се процена објективних доказа о вредности средстава или групе средстава. Ова процена се врши анализом очекиваних нето прилива готовине. Процена могућности наплате, односно обезвређење се врши:

- за свако материјално значајно средство (потраживање) појединачно,

- за групу сличних финансијских средстава на бази портфеља.

Када постоји индиција да предузеће неће бити у стању да наплати све доспеле износе према уговореним условима за дате кредите (главницу и камату), потраживања или улагања која се држе до доспећа, која су изражена по амортизованој вредности, настаје губитак због обезвређења. Исказани износ потраживања се умањује до процењене вредности, која може да се поврати, ово умањење се врши или директно или путем исправке вредности потраживања. Уколико се у наредном периоду износ губитка због обезвређења смањи, врши се укидање губитка корекцијом рачуна исправке вредности и признавањем прихода.

За сва потраживања по основу којих је покренут судски поступак врши се корекција исправком вредности. Директан отпис се врши по окончању судског поступка, по основу истека рока застарелости, или на основу одлуке надлежног органа.

3.2.4. Обавезе

Обавезе се признају на датум биланса стања када је вероватно да ће одлив средстава која садрже економске користи бити резултат измирења садашње обавезе и да износ по коме ће уследити одлив средстава поуздано може да се одмери.

Финансијске обавезе се почетно одмеравају у висини њихове набавне цене (вредности трансакције укључујући и трошкове трансакције, осим код финансијске обавезе која се одмерава по фер вредности кроз добитак или губитак).

Након почетног признавања краткорочне обавезе се одмеравају по недисконтованом износу готовине или друге накнаде за коју се очекује да ће бити плаћена за измиревање обавезе. Дугорочне обавезе се одмеравају по амортизованој вредности уз примену метода ефективне камате.

Финансијска обавеза престаје да се признаје само онда када је угашена, односно када је измирена, отказана или је истекла. Износ отписане обавезе признаје се као приход.

Део дугорочних обавеза који доспева за плаћање у периоду од годину дана, од дана састављања финансијских извештаја, исказује се као краткорочна обавеза.

Престанак или умањење обавеза по основу застарелости, ванпарничног поравнања, одрицањем поверилаца или губљењем права поверилаца врши се директним отписивањем у корист прихода.

3.2.5. Државна давања

Државно давање је помоћ државе у облику преноса ресурса ентитету по основу испуњених извесних услова у прошлости или будућности који се односе на пословне активности Предузећа.

Предузеће признаје државна давања у складу са Одељком 24 МСФИ за МСП, на следећи начин: у оквиру пасивних временских разграничења као краткорочну обавезу која се измирује у наредних 12 месеци, а везана је по основу примљених условних донација за које се трошкови очекују у наредном периоду, а приходи се признају у висини насталих трошкова, како је предузеће донације признавало у складу са ранијом рачуноводственом политиком пре преласка на МСФИ за МСП.

3.2.6. Дугорочна резервисања

Одељак 21 МСФИ за МСП примењује се на сва резервисања, односно обавезе са неизвесним временом или износом, која постоји на датум биланса стања.

Дугорочно резервисање настаје када обавеза настаје као резултат прошлог догађаја, када је вероватно да ће одлив ресурса бити потребан за измирење обавеза и када износ обавеза може поуздано да се процени.

Вредновање резервисања врши се у износу који је признат као резервисање и он представља најбољу процену издатака који је потребан за измирење садашње обавезе на дан биланса стања.

У оквиру резервисања, може бити исказана обавеза на основу законских прописа, уговора или других аранжмана са запосленима или њиховим представницима, или путем изведене обавезе засноване на пословној пракси, обичају или жељи за правичним поступком, да се изврши плаћање (или обезбеди друга примања) запосленима, када оконча њихово запослење. Таква плаћања су отпремнине.

Будући да отпремнине не обезбеђују предузећу будуће економске користи, предузеће их признаје као обавезу и расход, када и само када предузеће демонстрира решеност да: (а) оконча запослење неког запосленог или групе запослених пре уобичајеног

датума пензионисања, или (б) обезбеди отпремнине као резултат понуде дате у циљу да се подстакне добровољно прихватање статуса технолошког вишка.

Предузеће демонстрира решеност да оконча запослење само када има детаљан званичан план за окончање и нема реалну могућности да одустане од њега.

Предузеће одмерава отпремнине као најбољу процену издатка који се захтева за измирење обавезе на датум извештавања. У случају понуде дате ради подстицања добровољног прихватања статуса технолошког вишка, мерење отпремнине треба да буде засновано на броју запослених за које се очекује да ће такву понуду прихватити. Када отпремнине доспевају за исплату у периоду дужем од 12 месеци након завршетка извештајног периода, треба их одмеравати према дисконтованој садашњој вредности.

Резервисања се испитују на дан сваког биланса стања и коригују тако да одражавају најбољу садашњу процену. Ако више није вероватно да ће одлив ресурса који представљају економске користи бити потребан за измирење обавеза, резервисање се укида.

3.2.7. Порез на добит

Обавеза за порез на добит рачуноводствено се евидентира као збир текућег и одложеног пореза. Текући порез је износ обрачунатог пореза на добит за плаћање по стопи од 15%, који је утврђен у пореској пријави за порез на добит, у складу са пореским прописима. Вредновање текућих пореских обавеза врши се у износу који се очекује да ће бити плаћен надлежном пореском органу (враћен од стране пореског органа). Износ текућег пореза који није плаћен признаје се као обавеза текуће године. Више плаћени износ пореза за текући и претходне периоде од износа доспелог за плаћање признаје се као средство (потраживање).

3.2.8. Одложена пореска средства и обавезе

Одложени порез представља износ који је повратив или платив у будућем периоду, а који је настао као резултат трансакција и догађаја из претходних периода. Такав порез настаје по основу разлике између износа средстава и обавеза који су признати у билансу стања и признавања тих износа од стране пореског органа, и преноса неискоришћених пореских губитака и пореских кредита.

Одложене пореске обавезе настају по основу сталних средстава која подлежу амортизацији када је њихова књиговодствена вредност већа од пореске основице. Одложена пореска обавеза утврђује се тако што се важећа (или очекивана) пореска стопа примењује на опорезиве привремене разлике.

Одложено пореско средство се признаје по основу:

- пренетих пореских губитака; - сталних средстава која подлежу амортизацији, када је књиговодствена вредност мања од пореске основице за обрачун амортизације; - пренетих неискоришћених пореских кредита по основу улагања у основна средства који се може пренети на рачун пореза на добит будућих периода; - резервисања за отпремнине, када расход није признат у периоду у ком је обрачунат, али ће бити признат у будућем периоду у ком ће отпремнине бити исплаћене; - расхода од обезвређења имовине који није признат у пореском билансу текућег периода, али ће се признати у пореском периоду кад та имовина буде отуђена, употребљена или оштећена услед више силе. Ово се може применити само кад је извесно да ће имовина бити отуђена; - расхода на име јавних прихода који нису плаћени у пореском периоду и који се због тога не признају као расход у пореском билансу тог периода, али ће бити признати као расход у пореском билансу пореског периода у ком ће бити

плаћени; и - неискоришћеног пореског кредита по основу међукомпанијских дивиденди који се може пренети на терет добити из будућих обрачунских периода. У финансијским извештајима обавезно се врши пребијање одложених пореских средстава и обавеза. Уколико је резултат пребијања нето одложена пореска обавеза, она се обавезно признаје у финансијском извештају. Уколико је резултат пребијања нето одложено пореско средство, оно се признаје до износа у којем се у будућем периоду очекује добит (односно опорезива добит).

3.2.9. Трошкови позајмљивања

Трошкови позајмљивања су камата и други трошкови настали у вези са позајмљивањем средстава, они обухватају:

- расход по основу камате, утврђен коришћењем метода ефективне каматне стопе;
- финансијско терећење у вези са финансијским лизингом и
- курсне разлике настале по основу позајмљивања у иностраној валути, у износу до ког се не сматрају кориговањем трошкова камате.

Сви трошкови позајмљивања се признају као расход периода у коме су настали у складу са МСФИ за МСП Одељак 25.

3.2.10. Расходи

Расходи обухватају расходе настале у току редовних активности правног лица (трошкови продаје, зараде, амортизација и други пословни расходи) и губитке. Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају, настати у току редовних активности. Губици представљају умањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од расхода. Они се обично приказују на нето основи без одговарајућих прихода. Губици обухватају губитке од продаје и расходовања имовине, мањкове, расходе по основу директних отписа потраживања, по основу обезвређења имовине и друге непоменуте расходе. Расходи се признају у обрачунском периоду на који се односе и истовремено утичу на смањење средстава или повећање обавеза.

Признати расходи директно се повезују са признатим приходима у пословном резултату обрачунског периода. Приликом признавања расхода треба да се поштују следећи критеријуми:

- расходи имају за последицу смањење средстава или повећање обавеза,
- расходи подразумевају директну повезаност између насталих трошкова и појединих ставки прихода,
- када се очекује остварење прихода у више наредних обрачунских периода, признавање расхода се врши сукцесивно, поступком разумне алокације на обрачунске периоде,
- расход се признаје у обрачунском периоду у коме је настала обавеза, када нема услова да се истовремено изврши признавање позиције имовине.

3.2.11. Приходи

Приходи обухватају приливе економских користи од уобичајених активности правног лица (продаје робе, производа и услуга, активирање учинака, субвенције, дотације, повраћај дажбина) и добитке (по основу продаје имовине, и ревалоризације сталне имовине, вишкови и нереализовани добици) у складу са МСФИ за МСП Одељак 23.

Приходи се признају по фер вредности примљене накнаде или потраживања. Приходи се признају ако се истовремено повећа вредност средстава или се смањи вредност

обавеза. Приход укључује бруто приливе примљених економских користи, односно приливе користи чије се примање очекује. Износи који су наплаћени или се потражују за рачун трећих лица не признају се као приход. Приход од продаје евидентира се након испоруке производа или пружања услуга купцима, у складу са уговореним условима продаје. Одобрени попусти и количински рабати, садржани у фактури се не признају као приход. Накнадно одобрени попусти у цени признају се као расход. Унапред примљени аванси не признају се као приход, већ као обавеза. Камата и приход од дивиденди признаје се на обрачунској основи.

3.2.12. Корекција грешака које су настале у једном, а уочене у наредном обрачунском периоду

Грешке из претходног периода су пропусти и погрешна исказивања у финансијским извештајима ентитета за један или више периода, који настају услед некоришћења или погрешног коришћења, информација које:

- су биле доступне када су финансијски извештаји за те периоде били одобрени за објављивање и

- за које би било разумно очекивати да су могле бити прибављене и узете у обзир при састављању и презентацији тих финансијских извештаја.

Грешке из претходног периода могу имати карактер материјално значајне грешке или материјално безначајне грешке. Праг материјалног значаја утврђује се у конкретним околностима у тренутку идентификовања грешке. Корекција материјално значајних грешака из ранијег периода врши се преко почетног стања имовине, обавеза и капитала за најранији презентовани период. Корекција материјално безначајних грешака из ранијег периода врши се преко одговарајућих ставки текућег периода. У вези са грешкама из претходног периода у Напоменама се врше обелодањивања о природи грешке, за претходни период, уколико је то изводљиво износ корекције ставки на које грешка утиче, а ако је то неизводљиво, обелодањује се чињеница неизводљивости.

Материјална значајност ставки дефинише се на нивоу 2% остварених прихода. Поред тога, материјална значајност се може процењивати и у појединачним случајевима.

3.2.13. Догађаји након датума биланса стања

За материјално значајне ефекте пословних догађаја који настају у периоду од датума биланса стања до датума обелодањивања финансијских извештаја, а који су у директној вези са стањем билансних позиција које постоје на датум биланса стања, врши се корекција претходно признатих износа у финансијским извештајима на дан биланса (као што је корекција по основу наплате потраживања за које је претходно вршена исправака и сл.).

За ефекте пословних догађаја који настају у периоду од датума биланса стања до датума обелодањивања финансијских извештаја, који се односе на околности које нису постојале на датум биланса стања, не врши се прилагођавање износа признатих на датум биланса стања, већ се у напоменама уз финансијске извештаје врши обелодањивање природе догађаја и процене њихових финансијских ефеката, а уколико те процене нису изводљиве, у напоменама се даје информација о неизводљивости.

4. ИНТЕРНА ФИНАНСИЈСКА КОНТРОЛА

4.1. Финансијско управљање и контрола

У складу са одредбама члана 81. Закона о буџетском систему и Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, прописана је обавеза Предузећа да успостави систем финансијског управљања и контроле.

Финансијско управљање и контрола је свеобухватан систем интерних контрола, који се спроводи политикама, процедурама и активностима које успоставља руководиоца корисника јавних средстава, са задатком да се обезбеди разумно уверавање да ће се циљеви корисника јавних средстава остварити кроз: пословање у складу са прописима, унутрашњим актима и уговорима; потпуност, реалност и интегритет финансијских и пословних извештаја; добро финансијско управљање и заштиту средстава и података (информација).

Интерна контрола је процес који се примењује ради постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Предузећа са важећим законима и другим прописима.

Финансијско управљање и контрола, као систем, чини пет међусобно повезаних елемената:

- 1) контролно окружење;
- 2) управљање ризицима;
- 3) контролне активности;
- 4) информисање и комуникације и
- 5) праћење и процену система.

1) Контролно окружење

Контролно окружење представља основу за све друге компоненте интерне контроле. Фактори контролног окружења укључују: лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и свих запослених; руковођење и начин управљања; одређивање мисија и циљева; организациону структуру, успостављање поделе одговорности и овлашћења, хијерархију и јасна правила, обавезе и права и нивое извештавања; политике и праксу управљања људским ресурсима; компетентност запослених.

У поступку ревизије утврђени су недостаци у функционисању система финансијског управљања и контроле који утичу на поузданост финансијског извештавања као и усклађеност пословања Предузећа са позитивним законским прописима и то:

- 1) нема усвојене писане процедуре којима се дефинишу поступци за предузимање мера за благовремену и ефикаснију наплату потраживања од купаца (начин наплате потраживања, слање опомена, закључивање споразума о репрограму дуга и поступак утужења) (Напомена 6.1.4.1.);
- 2) нема усвојене писане процедуре о магацинском пословању којима би био дефинисан начин пријема и издавања залиха (Напомена 6.2.2.1.);

- 3) документација која прати утрошак материјала, односно излаз материјала из магацина не садржи радне налоге, у којима се директно евидентира утрошак материјала, док требовања материјала нису оверена и потписана од стране одговорних лица (Напомена 6.2.2.1.);
- 4) није донет општи акт (Колективни уговор код послодавца односно Правилник о раду) којим се уређују права, обавезе и одговорности из радног односа у складу са Законом о раду (Напомена 6.2.2.3.);
- 5) нису закључени уговори о раду са запосленима у складу са одредбама Закона о раду (Напомена 6.2.2.3.);
- б) обрачун и исплата зарада и накнаде зарада и увећане зараде нису вршени у складу са Законом о раду (Напомена 6.2.2.3.);
- 7) није донет интерни акт којим се утврђују критеријуми за коришћење средстава рекламе и пропаганде (Напомена 6.2.2.4.).

2) Управљање ризицима

Управљање ризицима обухвата идентификовање, процену и контролу над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење општих и специфичних циљева. Задатак управљања ризицима је да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени. Могу се разликовати нефинансијски ризици који обухватају оперативни ризик, ризик имица, политички ризик и друго, и финансијски ризици који су повезани са управљањем јавним средствима. Ради управљања ризицима, усваја се стратегија управљања ризиком.

3) Контролне активности

Контролне активности су писане политике и процедуре, успостављене да пруже разумно уверавање да су ризици за постизање циљева сведени на прихватљив ниво, дефинисан у процедурама за управљање ризиком. Оне се спроводе на свим нивоима и функцијама, од стране свих запослених, у складу са утврђеним пословним процесом и описом посла. Обухватају поступке одобрења, поступке преноса овлашћења и одговорности, раздвајање дужности, систем двоструког потписа, правила која осигуравају сигурност и заштиту имовине и информација, поступке за потпуно, тачно, правилно и ажурно евидентирање свих пословних трансакција, поступке за управљање људским потенцијалима и друго. Ефикасне контроле морају да буду одговарајуће, да функционишу конзистентно на начин како су замишљене и морају бити повезане са општим циљевима. Контролне активности се могу класификовати као: превентивне – осмишљене да спречавају појаву пропуста, неефикасности, грешака, односно неправилности; детекционе – осмишљене да детектују и исправљају грешке, неефикасности, односно неправилности; директивне – осмишљене да подстакну радње и догађаје неопходне за остваривање циљева и корективне – осмишљене да исправљају детектоване грешке. Оне морају бити одговарајуће, а трошкови за њихово увођење не смеју превазићи очекивану корист од њиховог увођења.

4) Информисање и комуникације

Добар систем информисања и комуникација од велике је важности за одржавање ефикасног система финансијског управљања и контроле. Рачуноводствени систем представља основну претпоставку за ефикасно функционисање система

рачуноводственог информисања. Њега чине запослени, сви предвиђени поступци, технички уређаји и успостављене евиденције за стварање рачуноводствене информације, као и пренос информација до доносиоца одлука, корисника услуга и шире јавности. Све релевантне информације о битним интерним и екстерним догађајима и активностима, у финансијском и нефинансијском облику треба идентификовати, прикупити, обрадити и на одговарајући начин саопштити. Да би се то остварило треба успоставити развијен информациони систем којим се обухватају опште контроле и контроле појединих рачунарских апликација, што подразумева успостављање одговарајућег рачуноводственог система путем кога се врши евидентирање трансакција, контролисање пословања, заштита имовине и припрема извештаја.

Предузеће је за вођење пословних књига користило рачуноводствено информациони систем који садржи модуле за финансијско књиговодство, робно-материјално књиговодство, обрачун зарада и израду фактура физичким лицима (домаћинствима). Наведени програм не садржи модуле за вођење евиденције некретнина, постројења и опреме, као ни обрачун њихове амортизације, модул за израду фактура правним лицима, као и модул за вођење књиге улазних и излазних рачуна.

5) Праћење и процена система

Праћење и процена система подразумева увођење система за надгледање финансијског управљања и контроле проценом адекватности и ефикасности његовог функционисања. Обухвата разматрање активности и трансакција у циљу процене квалитета рада у одређеном периоду и процене успешности функционисања контрола. Праћење и процена система финансијског управљања и контроле обавља се сталним надзором и самопроценом. Нисмо се уверили да је у Предузећу успостављен адекватан систем праћења и процене система.

Финансијско управљање и контрола у Предузећу засновано је на примени законске регулативе којом се уређује његово пословање, као и на интерним актима донетим од стране органа управљања у Предузећу и то:

- 1) Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама,
- 2) Правилник о организацији и систематизацији послова,
- 3) Правилник о организацији и спровођењу пописа имовине и обавеза и усклађивању књиговодственог са стварним стањем,
- 4) Правилник о условима и начину коришћења службених возила,
- 5) Правилник о коришћењу службених мобилних телефона,
- 6) Правилник о накнади штете,
- 7) Правилник о унутрашњем узбуњивању,
- 8) Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке.

У поступку ревизије, дана 11. априла 2017. године Предузеће је усвојило Правилник о благајничком пословању.

Налаз

У поступку ревизије утврдили смо да Предузеће није успоставило систем финансијског управљања и контроле према захтевима Правилника о заједничким

критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору и то:

- 1) Предузеће није усвојило стратегију управљања ризиком у складу са чланом 6. став 2. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору;
- 2) Предузеће није усвојило све неопходне писане политике и процедуре које би пружиле разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, дефинисан у процедурама за управљање ризиком у складу са чланом 7. став 1. Правилника о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору;
- 3) Предузеће није доставило Централној јединици за хармонизацију Министарства финансија Годишњи извештај о систему финансијског управљања и контроле за 2016. годину.

Ризик

Неуспостављање адекватног и ефикасног система финансијског управљања и контроле може да доведе до потешкоћа или до поремећаја у пословању Предузећа, односно може угрозити ефикасност пословања и остваривање постављених циљева Предузећа.

Препорука број 1

Препоручује се Предузећу да у складу са Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање и функционисање система финансијског управљања и контроле у јавном сектору успостави адекватан и ефикасан систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следећим мерама:

- 1) Усвајање стратегије управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева корисника јавних средстава и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени) и
- 2) Усвајање писаних политика и процедура за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји: 1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) правила за приступ средствима и информацијама; 4) извештавање и преглед активности – процену ефикасности и ефикасности трансакција; 5) надгледање процедура.

4.2. Интерна ревизија

Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору, одредбама члана 3., дефинисано је успостављање и организација интерне ревизије код корисника јавних средстава.

Налаз

Предузеће нема систематизоване послове интерног ревизора, нити је успоставило и организовало интерну ревизију на један од начина предвиђених одредбама члана 3. Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

Ризик

Неуспостављање интерне ревизије има за последицу непостојање независног и објективног уверавања да интерне контроле постоје и да доприносе умањењу ризика у односу на које су постављене, да су управљачки процеси ефективни и ефикасни и да се задаци и циљеви Предузећа остварују на планирани начин.

Препорука број 2

Препоручује се Предузећу да успостави интерну ревизију у складу са Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору.

5. ПРОГРАМ ПОСЛОВАЊА

Годишњи план и програм пословања ЈКП „Комуналац“, Лесковац за 2016. годину (у даљем тексту: Програм пословања), Надзорни одбор је усвојио Одлуком број 8816 од 15. децембра 2015. године, на који је Скупштина града Лесковца дала сагласност Решењем број 06-9/15-I од 29. децембра 2015. године.

У току 2016. године није било измена и допуна Годишњег плана и програма пословања за 2016. годину.

Предузеће је достављало Оснивачу тромесечне извештаје о реализацији Годишњег програма пословања за 2016. годину, како је прописано чланом 63. Закона о јавним предузећима.

6. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

6.1. Биланс стања

Предузеће је у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству, Правилником о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем, као и у складу са својим интерним актима, извршило попис свих позиција биланса стања са стањем на дан 31. децембар 2016. године и ускладило књиговодствено са стварним стањем. Извештај централне пописне комисије о извршеном попису имовине и обавеза за 2016. годину са стањем на дан 31. децембар 2016. године, усвојен је Одлуком Надзорног одбора Предузећа број 303 од 27. јануара 2017. године.

6.1.1. Некретнине, постројења и опрема

Структура некретнина, постројења и опреме приказана је у табели која следи:

Табела број 1 – Преглед некретнина, постројења и опреме

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Земљиште	449	449
Грађевински објекти	3.008	3.518
Постројења и опрема	17.556	18.493
Укупно	21.013	22.460

Налаз

Предузеће није у 2016. години, као ни у ранијим годинама, достављало Републичкој дирекцији за имовину Републике Србије податке из евиденције непокретности у државној својини на прописаним обрасцима, за сваку непокретност појединачно коју користи у складу са одредбама члана 64. Закона о јавној својини и члана 17. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини²², и није достављало податке из посебне евиденције непокретности за имовину у јавној својини коју користи на Обрасцу НЕП-ЈС у писаној и електронској форми надлежном органу града Лесковца у складу са чланом 7. Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини.

Ризик

Недостављањем података из посебне евиденције непокретности оснивачу за сваку непокретност појединачно, постоји ризик од погрешног евидентирања непокретности у пословним књигама Предузећа.

Препорука број 3

Препоручује се Предузећу да, у складу са одредбама Закона о јавној својини и Уредбе о евиденцији непокретности у јавној својини, достави надлежном органу податке о стању и променама на непокретностима које користи (посебно за земљиште и посебно за сваки објекат).

Промене на некретнинама, постројењима и опреми у току 2016. године приказане су у табели која следи:

²² „Службени гласник РС“, број 70/2014, 19/2015 и 83/2015

Табела број 2 - Стање и промене на некретнинама, постројењима и опреми
-у хиљадама динара-

Опис	Земљиште	Грађевински објекти	Постројења и опрема	Укупно некретнине, постројења и опрема
Набавна вредност				
Стање 1. јануара 2016. године	449	12.084	65.897	78.430
Нове набавке (накнадна улагања)	-	-	2.512	2.512
Расходовање (отпис)	-	(502)	(5.986)	(6.488)
Стање 31. децембра 2016. године	449	11.582	62.423	74.454
Исправка вредности				
Стање 1. јануара 2016. године	-	8.566	47.403	55.970
Амортизација (Напомене 3.2.1. и 6.2.2.5.)	-	510	3.450	3.960
Расходовање (отпис)	-	(502)	(5.986)	(6.488)
Стање 31. децембра 2016. године	-	8.574	44.867	53.441
Садашња вредност				
31. децембра 2016. године	449	3.008	17.556	21.013
31. децембра 2015. године	449	3.518	18.493	22.460

6.1.1.1. Земљиште

Предузеће је у својим пословним књигама на дан 31. децембар 2016. године исказало вредност градског грађевинског земљишта у износу од 449 хиљада динара, укупне површине 81 м² на КП 4866 уписаног у лист непокретности број 8754 К.О. Лесковац.

Увидом у расположиве податке из листова непокретности број 8721, 8754 и 18327, Републичког геодетског завода, Службе за катастар непокретности, Лесковац утврдили смо да је Предузеће уписано као држалац градског грађевинског земљишта укупне површине 197 м² и да је земљиште у државној својини Републике Србије. На основу напред наведеног, утврдили смо да за 116 м² постоји неусаглашеност између података о површини земљишта које Предузеће води у својим пословним књигама и података који су уписани у листовима непокретности број 8721 и 18327.

Према образложењу одговорних лица Предузећа, након доставе података надлежном органу о свакој непокретности коју користи (Препорука број 3), утврдиће се врста права које Предузеће има над земљиштем које користи (земљиште по врсти, намени, површини, катастарским бројевима парцела и вредности) као и основаност његовог даљег исказивања у пословним књигама Предузећа.

6.1.1.2. Грађевински објекти

Грађевински објекти, чија садашња вредност на дан 31. децембар 2016. године износи 3.008 хиљада динара, чине:

Табела број 3 – Грађевински објекти

Врсте грађевинских објеката	-у хиљадама динара-		
	Набавна вредност	Исправка вредности	Садашња вредност
Капела на Светоилијском гробљу	5.132	2.124	3.008
Пословне зграде у улици Светозара Марковића	3.902	3.902	-
Бедем на Светоилијском гробљу	2.603	2.603	-
Зграде у кругу чистоће	447	447	-
Метална конструкција (расход)	(502)	(502)	-
Укупно	11.582	8.574	3.008

Смањење вредности грађевинских објеката током 2016. године, набавне и исправке вредности у износу од 502 хиљаде динара, односи се на расхоровање металне конструкције на плацу у улици Светозара Марковића у Лесковцу, које је извршено на дан 31. децембар 2016. године на основу Извештаја комисије за попис опреме за расхоровање, односно Извештаја централне пописне комисије за 2016. годину и Одлуке Надзорног одбора Предузећа о усвајању истог (Напомена 6.1.).

Грађевински објекти дати Предузећу на коришћење

Решењем Скупштине општине Лесковац о расподели спорне имовине између ЈКП Комуналац и ЈП Пијаца, Лесковац број 061-5/93-01 од 24. фебруара 1993. године, део пословних просторија на Зеленој пијаци број 1 које су евидентирани у пословним књигама ЈП Пијаца, Лесковац, дате су на коришћење Предузећу без накнаде, док се не створе услови за њихово пресељење на нову локацију. У току ревизије достављена нам је на увид пописна листа ЈП Пијаца, Лесковац на дан 31. децембар 2016. године, на основу које смо утврдили да су у питању следећи грађевински објекти: Управна зграда ЈКП Комуналац, Управна зграда - Дирекција комуналног отпада и Зграда магацина (наплатна служба ЈКП Комуналац, Лесковац).

Налаз

Предузеће није у својим пословним књигама у оквиру ванбилансне евиденције евидентирало део пословних просторија на Зеленој пијаци број 1, које су му од стране ЈП Пијаца, Лесковац дате на коришћење без накнаде, у складу са члановима 64. и 65. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

У поступку ревизије, налогом за књижење број 589 од 10. октобра 2017. године, Предузеће је евидентирало део пословних просторија на Зеленој пијаци број 1, које су му од стране ЈП Пијаца, Лесковац дате на коришћење без накнаде, у оквиру ванбилансне евиденције у укупном износу од 1.969 хиљада динара, у складу са члановима 64. и 65. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

6.1.1.3. Постројења и опрема

Постројења и опрема, чија садашња вредност на дан 31. децембар 2016. године износи 17.555 хиљада динара чине:

Табела број 4 – Постројења и опрема

-у хиљадама динара-

Врсте постројења и опреме	2016. година
Опрема за обављање делатности	16.625
Возила	587
Рачунарска и телекомуникациона опрема	156
Канцеларијски намештај	56
Остала опрема	132
Укупно	17.556

Повећање вредности опреме током 2016. године у износу од 2.512 хиљада динара обухвата набавку следеће опреме за обављање делатности: један трактор УТО 454.4 WD у износу од 1.558 хиљада динара, четири моторне тестере FS 450 и MS 230 у износу од 261 хиљада динара, тракторска косачица VILLAGER VT 840 у износу од 257 хиљада динара, прикључна машина за трактор Малчер BCR L-145 у износу од 153 хиљаде динара, канцеларијска и рачунарска опрема у износу од 108 хиљада динара и остала опрема за обављање делатности у износу од 175 хиљада динара (резач високих грана НТ-75, расипач ђубрива, цистерна за воду 1000 литара и друго).

Смањење вредности опреме током 2016. године, набавне и исправке вредности у укупном износу од 5.986 хиљада динара односи се на расхоровање аутоцистерне за воду ФАП 1314 у износу од 2.580 хиљада динара и аутопрскалице за прање и поливање Mercedes 12/13 у износу од 3.406 хиљада динара, које су у потпуности амортизоване. Расхоровање је извршено на дан 31. децембар 2016. године на основу Извештаја комисије за попис опреме за расхоровање, односно Извештаја централне пописне комисије за 2016. годину и Одлуке Надзорног одбора Предузећа о усвајању истог (Напомена 6.1.).

Налаз

Предузеће није у 2016. години, као ни у ранијим годинама, вршило преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме у складу са параграфима 17.19 - 17.21 Одељка 17 МСФИ за МСП – Некретнине, постројења и опрема, односно није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама у вези са коришћењем средстава знатно различита од претходних. Такође, Предузеће није прилагодило стопе амортизације новим околностима што има за последицу исказивање значајног броја ставки некретнина, постројења и опреме која су и даље у употреби, а немају садашњу вредност.

Набавна вредност некретнина, постројења и опреме на дан 31. децембар 2016. године исказана је у пословним књигама у износу од 74.005 хиљада динара, од чега се на некретнине, постројења и опрему која немају садашњу вредност, а која су и даље у употреби односи 50.917 хиљада динара, односно 69%.

Због наведеног, нисмо се уверили да исказана садашња вредност грађевинских објеката, као и постројења и опреме на дан 31. децембар 2016. године у износу од

20.564 хиљада динара, представља њихову реалну вредност. Није било могуће утврдити утицај наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

Ризик

Невршењем процене вредности некретнина, постројења и опреме постоји ризик да Предузеће неће објективно приказати у својим финансијским извештајима наведену позицију.

Препорука број 4

Препоручује се Предузећу да изврши преиспитивање корисног века употребе некретнина, постројења и опреме и уколико су очекивања заснована на новим проценама у вези са корисним веком употребе знатно различита од претходних, да изврши промене у складу са параграфима 10.15 - 10.18 Одељка 10 МСФИ за МСП - Рачуноводствене политике, процене и грешке.

6.1.2. Шуме и вишегодишњи засади

Шуме и вишегодишњи засади исказани у износу од 7 хиљада динара односе се на дрвеће платана набављено од пољопривредног газдинства 2012. године које је засађено на гробљу у Лесковцу.

6.1.3. Залихе

Табела број 5 – Залихе

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Материјал	111	176
Алат и инвентар	1.236	1.167
Исправка вредности материјала, алата и инвентара	(1.365)	(1.353)
Свега	(18)	(10)
Роба	18	18
Укупно	-	8

Материјал исказан у износу од 111 хиљада динара односи се на неутрошен материјал и резервне делове у магацину у износу од 107 хиљада динара и уља и мазива у износу од 4 хиљаде динара.

Алат и инвентар исказан у износу од 1.236 хиљада динара обухвата залихе алата у износу од 605 хиљада динара, ауто гума у износу од 566 хиљада динара, ситног инвентара у износу од 35 хиљада динара и ХТЗ опреме у износу од 30 хиљада динара.

Вредновање залиха приликом њиховог утрошка врши се методом просечних пондерисаних цена, а у складу са усвојеном рачуноводственом политиком.

Налаз

Увидом у картице артикала из модула за робно - материјално књиговодство, који је саставни део рачуноводствено информационог система Предузећа, утврдили смо да приликом утроска материјала, односно излаза материјала из магацина, софтвер обрачунава просечну цена артикла на годишњем нивоу, а не просечну цену преостале количине залиха. Услед вршења обрачуна на наведени начин, код појединих артикала чија је набавна цена нижа у току године у односу на почетак, јавља се негативан финансијски салдо. Због напред наведеног, није било могуће уверити се у тачност износа исказаних залиха и трошкова материјала, као ни утицаја на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

У поступку ревизије увидом у картице артикала утврдили смо да је Предузеће извршило исправку у рачуноводствено информационом систему, модулу за робно - материјално књиговодство, тако да приликом излаза материјала из магацина, софтвер обрачунава просечну пондерисану цену почев од 1. јануара 2017. године, у складу са одредбама параграфа 13.18 Одељка 13 МСФИ за МСП – Залихе.

6.1.4. Потраживања по основу продаје

Табела број 6 - Купци у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Купци у земљи	56.253	47.492
Исправка вредности потраживања од продаје (Напомена 6.1.4.2.)	(722)	(722)
Укупно	55.531	46.770

6.1.4.1. Купци у земљи

Потраживања од купаца у земљи чине потраживања настала обављањем основне и споредних делатности Предузећа, а највећим делом односе се на потраживања настала по основу одржавања јавне хигијене, одржавања зелених јавних површина, обављања погребних услуга, пружања димничарских услуга, одржавања хоризонталне саобраћајне сигнализације, обављања зоохигијенских услуга, зимског и летњег одржавања површина јавне намене, пружања пијачних услуга у Вучју и слично.

Структура потраживања од купаца у земљи приказана је на следећи начин:

Табела број 7 - Структура потраживања од купаца у земљи

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Потраживања од купаца у земљи - физичка лица	34.543
Потраживања од купаца у земљи - правна лица	20.711
Утужена потраживања од физичких лица	222
Утужена потраживања од правних лица	55
Укупно	55.531

Потраживања од купаца у земљи - физичка лица исказана у износу од 34.543 хиљаде динара односе се на потраживања по основу услуга закупа и одржавања гробних површина као и по основу димничарских услуга.

Потраживања од купаца у земљи - правна лица (привреда, предузетници, ванпривреда) исказана у износу од 20.711 хиљаде динара обухватају потраживања по основу поверених послова (одржавање јавне хигијене, зелених површина и слично) и по захтеву трећих лица (чишћење димних канала, одржавање пословног простора, погребних услуга и друго).

Преглед најзначајнијих купаца у земљи - правна лица дат је у табели која следи:

Табела број 8 - Преглед најзначајнијих купаца у земљи - правна лица

-у хиљадама динара-

Назив	Бруто вредност	Исправка вредности	Нето вредност
Градска управа, Одељење за заштиту животне средине града Лесковца	5.310	-	5.310
Летекс д.п., у стечају, Лесковац	3.502	(722)	2.780
ЈП Дирекција за урбанизам и изградњу, Лесковац	2.685	-	2.685
Ресорт, д.п. у ликвидацији, Лесковац	2.561	-	2.561
Леминд пролетер, д.п. у стечају, Лесковац	2.545	-	2.545
Жито комерц д.о.о., Бобиште, Лесковац	953	-	953
Зеле Вељковић д.п., у стечају, Лесковац	624	-	624
Југекспрес путнички саобраћај д.п., у стечају Лесковац	250	-	250
ЈКП Грделица, Грделица	230	-	230
Поречје д.п., у стечају, Вучје	202	-	202
Porr-Werner & Weber д.о.о., Лесковац	180	-	180
Општа болница Лесковац	167	-	167
Месна заједница Шарлинце, Лесковац	159	-	159
Остали купци	2.065	-	2.065
Укупно	21.433	(722)	20.711

Увидом у расположиву рачуноводствену документацију утврдили смо да су потраживања из ранијих година од дужника над којима је отворен поступак стечаја или ликвидације (Зеле Вељковић д.п. у стечају, Лесковац, Леминд - Пролетер д.п. у стечају, Лесковац, Летекс д.о.о. у стечају, Лесковац и Ресорт д.п. у ликвидацији, Лесковац) пријављена код Трговинског суда Лесковац, односно код Агенције за приватизацију, Београд, док за потраживања дужника у стечају (Југекспрес путнички саобраћај д.п., у стечају, Лесковац и Поречје д.п. у стечају, Вучје) исказана у укупном износу од 452 хиљаде динара Предузеће није извршило пријаву потраживања, јер су у моменту покретања стечајног поступка наведена потраживања била застарела, сходно Закону о облигационим односима. Као што се може видети из горње табеле за наведена потраживања која су у стечају или ликвидацији, Предузеће није вршило исправку вредности, осим за Летекс д.п., у стечају, Лесковац у износу од 722 хиљаде динара (Напомена 6.1.4.2.).

Предузеће је, у складу са одредбама члана 18. Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца и записника, вршило усаглашавање потраживања од купаца са стањем на дан 30. октобар 2016. године.

У поступку ревизије, путем независних конфирмација, послати су захтеви за потврду салда на дан 31. децембар 2016. године најзначајнијим купцима правним лицима у износу од 19.684 хиљаде динара. Након спроведеног независног конфирмисања, утврдили смо да неусаглашено стање износи 12.660 хиљада динара, односно 64 % од износа послатих захтева, а у односу на износ укупних потраживања од купаца неусаглашено стање износи 59%. Најчешћи разлози неусаглашености су престанак обављања делатности, немогућност уручења конфирмације правним лицима над којима је отворен поступак стечаја или ликвидације, неодговарање купаца на независну конфирмацију и друго.

Предузеће је у складу са чланом 18. став 4 Закона о рачуноводству у Напоменама уз финансијске извештаје за 2016. годину обелоданило проценат усаглашених потраживања од купаца у земљи.

Утужена потраживања од физичких и правних лица исказана у укупном износу од 277 хиљада динара, нису евидентирана на исправци вредности потраживања.

Примљени аванси купаца (преплате купаца у земљи)

Налаз

У поступку ревизије, увидом у аналитичку евиденцију купаца, утврдили смо да је Предузеће на потражној страни рачуна - Купци у земљи, евидентирало преплате купаца у укупном износу од 256 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 32. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Поступајући на наведени начин, Предузеће је приликом састављања финансијских извештаја за 2016. годину, извршило пребијање имовине и обавеза (дуговне и потражне стране рачуна - Купци у земљи) и истовремено мање исказало примљене авансе, депозите и кауције и потраживања од купаца у земљи за износ од 256 хиљада динара.

Ризик

Неправилним евидентирањем примљених аванса јавља се ризик од нереалног исказивања обртне имовине и краткорочних обавеза у финансијским извештајима Предузећа.

Препорука број 5

Препоручује се Предузећу да, у наредном извештајном периоду приликом састављања финансијских извештаја, примљене авансе, депозите и кауције (преплате купаца у земљи) евидентира у складу са одредбама члана 32. став 3. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

Мере које је Предузеће предузимало за ефикаснију наплату потраживања

У циљу ефикасније наплате потраживања, Предузеће је закључило 39 Споразума о измирењу потраживања са физичким лицима у укупном износу од 433 хиљаде динара, од чега је наплаћен износ од 164 хиљаде динара. Дужнике, који нису поштовали споразуме, Предузеће је обавештавало у виду опомена које су достављане, поштом, телефоном или преко инкасаната. Закључивање Споразума о измирењу потраживања вршено је на основу усменог налога директора без претходно донете одлуке односно појединачног акта од стране директора, којим би били дефинисани услови и начин закључивања споразума са правним и физичким лицима.

На основу презентоване документације, утврдили смо да је у 2016. години проценат наплате потраживања од правних лица (привреда, ванпривреда, предузетници) износио 33%, док се проценат наплате потраживања од физичких лица (домаћинства) кретао по месецима у распону од 20% до 58%.

Предузеће је у току 2016. године поднело извршитељима четири предлога за извршење на основу веродостојне исправе против физичких лица у укупном износу од 45 хиљада динара, ради наплате потраживања по основу извршених, а ненаплаћених комуналних услуга, док против правних лица Предузеће није подносило предлоге за извршење на основу веродостојне исправе.

Налаз

У поступку ревизије утврдили смо да је ниво наплате потраживања низак јер између осталог, Предузеће није предузело све активности за благовремену и ефикаснију наплату потраживања и нема писане процедуре којима се дефинишу поступци за предузимање мера за благовремену и ефикаснију наплату потраживања од купаца (начин наплате потраживања, слање опомена, закључивање споразума о репрограму дуга и поступак утужења).

Ризик

Уколико Предузеће не предузме активности за наплату потраживања од купаца, постоји ризик од ненаплативости услед застарелости према одредбама Закона о облигационим односима.

Препорука број 6

Препоручује се Предузећу да у наредном периоду, предузме све активности за благовремену и ефикаснију наплату потраживања, као и да сачини писану процедуру којом ће бити утврђен начин наплате потраживања, слање опомена, закључивање споразума о репрограму дуга и поступак утужења.

Обрачун затезне камате купцима

Налаз

Увидом у књиговодствену евиденцију, утврдили смо да Предузеће не врши обрачун законске затезне камате за неблаговремене уплате доспелих потраживања од купаца - правних лица, у складу са одредбама члана 277. Закона о облигационим односима као

и члана 2. и 6. Закона о затезној камати²³. Поступајући на наведени начин, Предузеће није евидентирало потраживања и приходе од камата у складу са захтевима Одељка 23 МСФИ за МСП – Приходи, због чега су у 2016. години мање исказана потраживања за затезну камату и резултат текуће године. Није било могуће утврдити ефекат наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

Ризик

Уколико се настави са необрачунавањем законске затезне камате јавља се ризик од нереалног исказивања резултата пословања Предузећа.

Препорука број 7

Препоручује се Предузећу да у наредном периоду врши обрачун затезне камате купцима - правним лицима за неблаговремене уплате доспелих потраживања у складу са одредбама Закона о облигационим односима и Закона о затезној камати.

6.1.4.2. Исправка вредности потраживања од купаца

Исправка вредности потраживања на дан 31. децембар 2016. године исказана је у пословним књигама Предузећа у износу од 722 хиљаде динара. Наведени износ односи се на исправку вредности потраживања од правних лица (Летекс д.п., у стечају, Лесковац), која је извршена на дан 31. децембар 2014. године (Напомена 6.1.4.).

Увидом у старосну структуру потраживања утврдили смо да су потраживања од физичких лица исказана у износу од 32.931 хиљада динара старија од годину дана, односно исказана у износу од 30.123 хиљаде динара старија од три године, док су потраживања од правних лица (укључујући и правна лица у стечају) у износу од 14.290 хиљада динара старија од годину дана, односно у износу од 11.925 хиљада динара старија од три године.

Налаз

У поступку ревизије, а на основу расположиве документације, утврдили смо да Предузеће није у 2016. години, као ни у 2015. години, вршило процену наплативости потраживања од правних и физичких лица за која постоји велика неизвесност у погледу наплате и с тим у вези није вршило обезвређење истих, што није у складу са усвојеном рачуноводственом политиком и параграфима 11.21 - 11.26 Одељка 11 МСФИ за МСП - Основни финансијски инструменти. Није било могуће утврдити ефекте наведене неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

Ризик

Невршењем процене наплативости потраживања од купаца, као и неевидентирањем исправке вредности на прописан начин, јавља се ризик од нереалног исказивања потраживања од продаје у Билансу стања, као и прихода и расхода по основу обезвређења потраживања и краткорочних финансијских пласмана и пословног

²³ „Службени гласник РС“, број 119/2012

резултата у Билансу успеха, чиме се доводи у питање објективност и истинитост финансијских извештаја Предузећа.

Препорука број 8

Препоручује се Предузећу да у наредном извештајном периоду, у складу са усвојеном рачуноводственом политиком, преиспита процену наплативости потраживања од правних и физичких лица и изврши обезвређење истих у складу са Одељком 11 МСФИ за МСП - Основни финансијски инструменти, а затим да утврђене ефекте наведене процене евидентира у својим пословним књигама у складу са параграфом 10.21 Одељка 10 МСФИ за МСП - Рачуноводствене политике, процене и грешке и Правилником о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

6.1.5. Друга потраживања

Табела број 9 – Друга потраживања

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Потраживања од запослених	6.604	6.469
Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају	38	-
Укупно	6.642	6.469

6.1.5.1. Потраживања од запослених

Потраживања од запослених исказана у износу од 6.604 хиљаде динара односе се на потраживања од запослених по основу достављених административних забрана од стране банака за одобрене кредите запосленима у износу од 2.935 хиљада динара, трговинских радњи по основу задужења за робу купљену путем издатих потврда у износу од 1.651 хиљада динара, осигуравајућих друштава у износу од 1.086 хиљада динара као и по основу закључака достављених од стране јавних извршитеља у износу од 932 хиљаде динара, ради наплате новчаног потраживања од запослених.

6.1.5.2. Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају

Потраживања за накнаде зарада које се рефундирају исказане у износу од 38 хиљада динара односе се на потраживања за накнаду зарада за породилско одсуство.

6.1.6. Готовина и готовински еквиваленти

Табела број 10 - Готовина и готовински еквиваленти

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Текући (пословни) рачуни	410	6.478
Укупно	410	6.478

Текући (пословни) рачуни исказани у износу од 410 хиљада динара односе се на новчана средства на текућим рачунима код следећих банака:

Табела број 11 – Преглед текућих рачуна

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Аик банка а.д., Београд	367
Комерцијална банка а.д., Београд - наменски рачун за боловање	30
Комерцијална банка а.д., Београд	11
Аик банка а.д., Београд - наменски рачун за јавне радове	2
Укупно	410

Предузеће је на дан 31. децембар 2016. године извршило усаглашавање стања новчаних средстава на рачунима са горе наведеним пословним банкама.

Налаз

Предузеће у 2016. години није имало сачињен интерни акт о благајничком пословању који дефинише организацију благајничког пословања (утврђује потребну документацију за благајничко пословање, ликвидацију и контролу исте, третман мањкова и вишкова у благајни, плаћање готовим новцем, полагање дневног пазара), у циљу смањивања ризика од евентуалних злоупотреба у руковању готовим новцем.

У поступку ревизије дана 11. априла 2017. године, Надзорни одбор Предузећа донео је Правилник о благајничком пословању број 1875, којим је дефинисана организација благајничког пословања.

6.1.7. Активна временска разграничења

Активна временска разграничења исказана у износу од 15.888 хиљада динара (у 2015. години у износу од 10.333 хиљада динара) у целости се односе на потраживања од града Лесковца по основу Закључка број 061-8/08-01 донетог од стране општине Лесковац дана 2. маја 2008. године, којим је дата сагласност да се из буџета општине Лесковац издвоје финансијска средства за адаптацију објекта за смештај и чување паса и мачака луталица, функционисање Зоохигијенске службе у оквиру Предузећа, зараде и заштитну опрему радника, ангажовање ветеринарске службе и исхрану ухваћених паса и мачака луталица.

Предузеће није у току 2016. године, а ни у ранијим годинама, фактурисало извршене услуге зоохигијене граду Лесковцу, већ је наведена потраживања од Града евидентирало на основу месечних захтева за обезбеђивање финансијских средстава из буџета Града. У захтевима који су месечно достављани Граду, наведена је вредност извршених услуга утврђена на основу изведених количина радова зоохигијенске службе и јединичних цена из важећег Ценовника Предузећа. Предузеће је на наведене услуге обрачунавало и плаћало ПДВ (Напомена 6.1.13.).

Дана 30. децембра 2016. године закључен је Споразум о измирењу дуга за функционисање рада зоохигијенске службе број 5780/1 између Предузећа и града Лесковца, којим је утврђен заостали дуг односно потраживање од Града у износу од 18.719 хиљада динара, а на основу спецификације трошковника услуга зоохигијенске службе за 2016. годину по месецима.

Налаз

У поступку ревизије увидом у расположиву рачуноводствену документацију утврдили смо да на дан 31. децембар 2016. године потраживање од Града исказано у пословним књигама Предузећа у износу од 15.888 хиљада динара није усаглашено са стањем дуга Града утврђеним у Споразуму о измирењу дуга за функционисање рада зоохигијенске службе број 5780/1 у износу од 18.719 хиљада динара. Предузеће је на тај начин мање исказало потраживања и приходе и није на износ неусаглашене разлике обрачунало и платило припадајући ПДВ у складу са Законом о порезу на додату вредност.

Ризик

Неевидентирањем потраживања и прихода од Града јавља се ризик од нереалног исказивања потраживања и резултата у финансијским извештајима Предузећа.

Препорука број 9

Препоручује се Предузећу да потраживање од Града проистекло на основу Споразума о измирењу дуга за функционисање рада зоохигијенске службе број 5780/1 од 30. децембра 2016. године, евидентира на начин да повећа потраживања, приходе и утврди и плати припадајући ПДВ на услуге зоохигијене извршене у 2016. години.

У 2017. години Предузеће је почело са испостављањем месечних ситуација граду Лесковцу за извршене услуге зоохигијенске службе у складу са Уговором о одржавању зоохигијене на територији града Лесковца за 2017. годину број 14/1 од 4. јануара 2017. године.

6.1.8. Капитал

Табела број 12 – Капитал

Назив	2016. година	2015. година
Основни капитал		
Државни капитал	2.731	2.731
Остали основни капитал	9.235	9.235
Свега	11.966	11.966
Резерве		
Законске резерве	24.700	24.700
Свега	24.700	24.700
Нераспоређени добитак		
Нераспоређени добитак ранијих година	412	168
Нераспоређени добитак текуће године	410	393
Свега	822	561
Укупно	37.488	37.227

6.1.8.1. Основни капитал

Основни (државни) капитал исказан у пословним књигама Предузећа у износу од 2.731 хиљада динара чини новчани улог Оснивача који је уписан у Регистар

привредних субјеката код Агенција за привредне регистре и у истом износу утврђен у члану 16. оснивачког акта Предузећа.

Остали основни капитал исказан у износу од 9.235 хиљада динара односи се на ревалоризационе резерве настале по раније важећим прописима пре примене МСФИ за МСП.

6.1.8.2. Резерве

Резерве исказане у укупном износу од 24.700 хиљада динара обухватају законске резерве у износу од 15.958 хиљада динара, које потичу из периода када је таква обавеза била предвиђена посебним законом и део основног капитала рекласификован 2012. године у износу од 8.742 хиљаде динара, ради усклађивања капитала са Законом о јавним предузећима.

6.1.8.3. Нераспоређени добитак

Табела број 13 – Нераспоређени добитак

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Стање на дан 1. јануар 2016. године	561
Корекција почетног стања по основу исправке грешака из ранијих година	(149)
Нераспоређени добитак текуће године	410
Стање на дан 31. децембар 2016. године	822

Скупштина града Лесковца је дана 11. септембра 2017. године донела Одлуку број 5252 којом је дата сагласност на Одлуку Надзорног одбора Предузећа о расподели добити број 4190 од 23. јуна 2017. године, да се остварена добит из 2016. године у износу од 410 хиљада динара уплати у буџет града Лесковца (на рачун прописан за уплату јавних прихода).

6.1.9. Одложене пореске обавезе

Одложене пореске обавезе исказане у износу од 71 хиљада динара одмерене су у складу са Одељком 29 МСФИ за МСП – Порез на добитак, а односе се на опорезиву привремену разлику насталу између књиговодствене вредности сталних средстава која подлежу обрачуна амортизације и њихове пореске основице.

Табела број 14 - Одложене пореске обавезе

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Одложена пореска средства	-	21
Одложене пореске обавезе	71	-
Укупно	71	21

Преглед промена на одложеним пореским средствима и обавезама дат је у табели која следи:

Табела број 15 - Промене на одложеним пореским средствима и обавезама
- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Одложена пореска средства на дан 31. децембар 2015. године	(21)
Признавање одложених пореских расхода (Напомена 6.2.7.)	92
Одложене пореске обавезе на дан 31. децембар 2016. године	71

6.1.10. Примљени аванси, депозити и кауције

Примљени аванси, депозити и кауције исказани у износу од 106 хиљада динара (у 2015. години у износу од 564 хиљаде динара) односе се на авансне уплате физичких лица ради израде бетонских оквира за гробна места, а на основу претходно закључених појединачних уговора са Предузећем.

6.1.11. Обавезе из пословања

Табела број 16 - Обавезе из пословања
- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Добављачи у земљи	16.047	17.146
Укупно	16.047	17.146

Преглед најзначајнијих добављача у земљи дат је у табели која следи:

Табела број 17 - Преглед најзначајнијих добављача у земљи
- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
ЈП Електропривреда Србије, Београд	2.914
Пољопривреда д.п. - у ликвидацији, Лесковац	2.050
Кнез petrol д.о.о., Земун	1.955
Аик банка а.д., Београд	1.191
Основни суд, Лесковац	912
Компанија Дунав осигурање а.д.о., Београд	736
Zom Impex д.о.о., Суботица	472
Uni Credit Bank Srbija а.д., Београд	432
Ђура - вет д.о.о., Лесковац	431
ТР Спин Мини маркет, Јован Жишић, пр., Лесковац	431
Остали добављачи	4.409
Укупно	15.933

Предузеће је, у складу са одредбама члана 18. став 1. Закона о рачуноводству, путем ИОС образаца, вршило усаглашавање обавеза према добављачима у земљи са стањем на дан 31. децембар 2016. године.

У поступку ревизије, путем независних конфирмација, послати су захтеви за потврду салда на дан 31. децембар 2016. године најзначајнијим добављачима у земљи у износу од 14.889 хиљада динара (93% од износа укупних обавеза према добављачима). Након спроведеног независног конфирмисања утврђено је неусаглашено стање у износу од 11.321 хиљада динара, односно 76% од износа послатих захтева и 71% од износа укупних обавеза према добављачима.

Предузеће је, у складу са чланом 18. став 4. Закона о рачуноводству, у Напоменама уз финансијске извештаје за 2016. годину обелоданило износ неусаглашених обавеза према добављачима са стањем на дан 31. децембар 2016. године.

Плаћени аванси добављачима

Налаз

У поступку ревизије, увидом у аналитичку евиденцију добављача, утврдили смо да је Предузеће на дуговној страни рачуна - Добављачи у земљи, евидентирало преплате добављачима у укупном износу од 767 хиљада динара, што није у складу са одредбама члана 15. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике. Поступајући на наведени начин, Предузеће је приликом састављања финансијских извештаја за 2016. годину, извршило пребијање имовине и обавеза (дуговне и потражне стране рачуна-Добављачи у земљи) и истовремено мање исказало плаћене авансе за залихе и услуге и обавезе према добављачима у земљи за износ од 767 хиљада динара.

Ризик

Неправилним евидентирањем плаћених аванса јавља се ризик од нереалног исказивања обртне имовине и краткорочних обавеза у финансијским извештајима Предузећа.

Препорука број 10

Препоручује се Предузећу да, у наредном извештајном периоду приликом састављања финансијских извештаја, плаћене авансе за залихе и услуге (преплате добављачима) евидентира у складу са одредбама члана 15. став 1. Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.

6.1.12. Остале краткорочне обавезе

Табела број 18 – Остале краткорочне обавезе

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада		
Обавезе за нето зараде и накнаде зарада осим накнада зарада које се рефундирају	32.145	29.458
Обавезе за порез на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	2.677	2.496
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог	3.837	1.583
Обавезе за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	3.457	1.424
Укупно	42.116	34.961

Обавезе по основу зарада и накнада зарада исказане у износу од 42.116 хиљада динара односе се на обавезе за неисплаћене зараде за период од маја до децембра 2016. године.

6.1.13. Обавезе по основу пореза на додату вредност

Табела број 19 - Обавезе по основу пореза на додату вредност

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса)	2.368	1.410
Обавезе за порез на додату вредност по основу разлике обрачунатог пореза на додату вредност и претходног пореза	535	458
Укупно	2.903	1.868

Обавезе за порез на додату вредност по издатим фактурама по општој стопи (осим примљених аванса) исказане у износу од 2.368 хиљада динара представљају пореску обавезу евидентирану по основу обрачунатих, а ненаплаћених прихода остварених од услуга зоохигијене у 2016. години (Напомена 6.1.7). Порез је у 2017. години исказан у пореским пријавама за јануар и фебруар, а уплаћен марта са обрачунатом каматом.

6.1.14. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине

Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине исказане у износу од 760 хиљада динара (у 2015. години у износу од 656 хиљада динара) односе се на обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова, чија је структура дата следећом табелом:

Табела број 20 - Обавезе за остале порезе, царине, и друге дажбине

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Обавезе по основу комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору	597
Обавезе по основу накнаде за коришћење грађевинског земљишта из ранијих година	126
Обавезе за порез на регистровано оружје	20
Обавезе према синдикату	12
Обавезе по основу накнада за одводњавање по решењу	5
Укупно	760

Обавезе по основу комуналне таксе за истицање фирме на пословном простору исказане у укупном износу од 597 хиљада динара представља обавезу из ранијих година у износу од 505 хиљада динара и обавезу за 2016. годину у износу од 92 хиљаде динара.

6.1.15. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција исказана у износу од 3 хиљаде динара односи се на возила које је град Лесковац на основу овлашћења број 3210/2015 од 1. децембра 2015. године и број 1390/2016 од 20. јуна 2016. године као и Записника број 06-96/16 од 2. новембра 2016. године, уступио Предузећу на коришћење и то: специјално возило ауточистилицу марке Dulevo тип 5011 Evolution, специјално возило ауточистилицу марке Dulevo тип 200 Quattro и путничко возило марке Застава тип скала 55/5. Извршен је попис наведене опреме на дан 31. децембар 2016. године.

6.2. Биланс успеха

Табела број 21 – Преглед укупних прихода и расхода

-у хиљадама динара-

Врсте прихода / расхода	Приходи	Расходи	Добитак / Губитак
Пословни	161.550	159.706	1.844
Финансијски	237	824	(587)
Остали	1.685	2.440	(755)
Укупно (Напомена 6.2.7.)	163.472	162.970	502

6.2.1. Пословни приходи

Табела број 22 - Пословни приходи

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Приходи од продаје производа и услуга	149.628	144.150
Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично	11.839	10.924
Други пословни приходи	83	-
Укупно	161.550	155.074

6.2.1.1. Приходи од продаје производа и услуга

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту исказани су у износу од 149.628 хиљада динара и обухватају следеће врсте прихода:

Табела број 23 - Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Приходи од обављања комуналне делатности (поверени послови)	122.308
Приходи од закупа гробног места и одржавања гробља	11.319
Приходи од погребних и других услуга на гробљима	8.731
Приходи од димничарских услуга	3.984
Приходи од осталих услуга	2.977
Приходи од пијачних услуга	309
Укупно	149.628

Приходи од обављања комуналне делатности (поверени послови) исказани у износу од 122.308 хиљада динара представљају најзначајније приходе у оквиру прихода од продаје услуга (82%). Ови приходи настали су обављањем основне делатности Предузећа, односно вршењем услуга у оквиру послова поверених од стране Оснивача на територији града Лесковца и општине Вучје, а на основу уговора закључених између Предузећа, као вршиоца комуналне услуге и Јавног предузећа Дирекција за урбанизам и изградњу, Лесковац као наручиоца посла. Због реорганизације ЈП Дирекција за урбанизам и изградњу, Лесковац, Скупштина града Лесковца донела је Одлуку којом је град Лесковац, Градска управа за урбанизам и стамбено-комуналне послове, као оснивач и правни следбеник ЈП Дирекција за урбанизам и изградњу, Лесковац преузео њене обавезе, тако да су дана 28. децембра

2016. године закључени Анекси основних уговора између Предузећа, града Лесковца и ЈП Дирекција за урбанизам и изградњу, Лесковац.

Приходи од обављања комуналне делатности дати су у табели која следи:

Табела број 24 - Приходи од обављања комуналне делатности (поверени послови)

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Приходи од одржавања јавних зелених површина	60.197
Приходи од одржавања јавне хигијене	52.887
Приходи од одржавања хоризонталне саобраћајне сигнализације	5.995
Приходи од зимског и летњег одржавања површина јавне намене	3.229
Укупно	122.308

Приходи од одржавања јавних зелених површина исказани у износу од 60.197 хиљада динара односе се на приходе настале обављањем поверене комуналне делатности одржавања јавних зелених површина на територији града Лесковца за 2016. годину на основу Уговора број 334 од 29. јануара 2016. године и Анекса основног Уговора број 5706 од 28. децембра 2016. године.

Приходи од одржавања јавне хигијене исказани у износу од 52.887 хиљада динара односе се на приходе остварене по основу вршења поверене комуналне услуге одржавања чистоће на површинама јавне намене на територији града Лесковца и насељеног места Вучје за 2016. годину на основу Уговора број 335 од 29. јануара 2016. године и Анекса основног Уговора број 5705 од 28. децембра 2016. године.

Приходи од одржавања хоризонталне саобраћајне сигнализације исказани у износу од 5.995 хиљада динара односе се на приходе остварене по основу вршења поверене комуналне услуге извођења радова на одржавању хоризонталне саобраћајне сигнализације за 2016. годину на основу Уговора број 608 од 18. фебруара 2016. године и Анекса основног Уговора број 5703 од 28. децембра 2016. године.

Приходи од зимског и летњег одржавања површина јавне намене исказани у износу од 3.229 хиљада динара, представљају приходе остварене по основу вршења поверене комуналне услуге зимског одржавања - чишћење снега и леда са површина јавне намене, осим коловоза пута, у Лесковцу за 2016. годину и летњег одржавања - поткресивање грана дрвећа које се налазе на путу, кошење траве на путу, чишћење и уређење јаркова на територији града Лесковца за 2016. годину, а на основу Уговора број 332 и 333 од 29. јануара 2016. године и Анекса основних Уговора број 5707 и 5704 од 28. децембра 2016. године.

Предузеће врши услуге у оквиру комуналне делатности поверене од стране Оснивача на основу Ценовника који су усвојени одлукама Надзорног одбора Предузећа, а на које је Оснивач својим решењима дао сагласност.

Поред цена које су од јавног интереса и под контролом Оснивача, Надзорни одбор Предузећа је на основу члана 31. Статута, донео и одлуке о ценама услуга према делатностима односно по службама, које нису под контролом Оснивача, а које су се примењивале у 2016. години. Углавном се ради о услугама остварене на захтев трећих лица од којих су најзначајније: услуге фрезирања земљишта, орезивање и обликовање

стабала, декоративног шибља, превоз воде цистерном, рад булдожера на депонији, накнада за рад у кругу гробља од стране занатских радњи и предузећа, чишћење шпорета у кухињи ван привреде, чишћење казана (специјалних и обичних) и друго.

Приходи од закупа гробног места и одржавања гробља исказани у укупном износу од 11.319 хиљада динара представљају фактурисану месечну реализацију физичким лицима за закуп гробних површина (парцела) у износу од 6.319 хиљада динара, као и фактурисану месечну реализацију физичким лицима за одржавање парцела, уређење стаза и прилаза до парцела на гробљу у Лесковцу и Вучју у износу од 5.000 хиљада динара.

Приходи од погребних и других услуга на гробљима исказани у износу од 8.731 хиљада динара обухватају приходе остварене од израде бетонских оквира за гробна места исказане у износу од 3.920 хиљада динара, приходе од сахрањивања исказане у износу од 3.072 хиљаде динара и приходе од осталих погребних услуга исказане у износу од 1.739 хиљада динара (превоз посмртних остатака, издавање потврда о укупу, одобрења за постављање бетонских оквира и спомен плоча и слично).

Приходи од димничарских услуга исказани у износу од 3.984 хиљада динара у целости се односе на фактурисану месечну реализацију физичким лицима за извршене димничарске услуге (преглед и чишћење димњака) на територији града Лесковца и насељеног места Вучје.

Цене погребних и димничарских услуга које су под контролом Оснивача, а примењивале су се током 2016. године, одобрене су Одлуком Надзорног одбора број 6671/1 од 16. децембра 2014. године, на коју је дата сагласност Оснивача Решењем број 061-8/15-II од 9. априла 2015. године.

Приходи од осталих услуга исказани у износу од 2.977 хиљада динара највећим делом су остварени на захтев трећих лица од којих су најзначајнији: чишћење димних канала правним лицима, одржавање дворишта (зелених површина) установа и институција, чишћење депонија, услуге превоза на захтев трећих лица, погребне услуге по налогу државних органа и слично.

Приходи од пијачних услуга исказани у износу од 309 хиљада динара остварени су наплатом пијачне таксе од физичких лица на пијаци у Вучју, с обзиром да је Предузеће Закључком Скупштине града Лесковца број 06-16/10-01 од 29. јануара 2010. године преузело обављање комуналних делатности које су биле поверене Јавном комуналном предузећу „Вучје“, Вучје, над којим је покренут поступак ликвидације.

Одлуком Управног одбора Предузећа број 617 од 23. фебруара 2010. године одобрена је примена Ценовника ЈКП Вучје, Вучје за пружање пијачних услуга усвојеног 2006. године, који се користио и током 2016. године.

6.2.1.2. Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично

Приходи од премија, субвенција, дотација, донација и слично исказани у износу од 11.839 хиљада динара у целости се односе на средства из буџета града Лесковца издвојена за функционисање Зоохигијенске службе у оквиру Предузећа, а на основу

Закључка број 061-8/08-01 од 2. маја 2008. године донетог од стране Општинског већа општине Лесковац (Напомена 6.1.7.).

6.2.1.3. Други пословни приходи

Други пословни приходи исказани у износу од 83 хиљаде динара највећим делом се односе на средства уплаћена од стране Националне службе за запошљавање, филијала Лесковац намењена за исплату накнаде за обављен посао (са припадајућим порезима и доприносима) и накнаде трошкова незапосленим лицима која су радно ангажована за спровођење јавних радова.

6.2.2. Пословни расходи

Табела број 25 - Пословни расходи

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови материјала	6.414	4.550
Трошкови горива и енергије	13.924	11.479
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	123.533	109.655
Трошкови производних услуга	3.006	3.879
Трошкови амортизације	3.960	3.793
Нематеријални трошкови	8.869	8.893
Укупно	159.706	142.249

6.2.2.1. Трошкови материјала

Табела број 26 - Трошкови материјала

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови материјала за израду	6.049	4.550
Трошкови осталог материјала (режијског)	365	-
Укупно	6.414	4.550

Трошкове материјала за израду чине:

Табела број 27 - Трошкови материјала за израду

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови материјала	4.913
Трошкови канцеларијског материјала	518
Трошкови ХТЗ опреме	339
Трошкови ауто гума	236
Трошкови ситног инвентара	43
Укупно	6.049

Трошкови материјала исказани у износу од 4.913 хиљада динара највећим делом се односе на боју за обележавање путева, грађевински, остали и помоћни материјал.

Налаз

Предузеће нема писане процедуре о магацинском пословању, а Правилником о рачуноводству и рачуноводственим политикама није дефинисан начин пријема и издавања залиха. У поступку ревизије нам није документовано на који начин Предузеће врши контролу управљања залихама, с обзиром да смо увидом у документацију која прати утрошак материјала, односно излаз робе из магацина, утврдили да требовања материјала нису оверена и потписана од стране одговорних лица, као и да се у прилогу не налазе радни налози, у којима се директно евидентира утрошак материјала.

Ризик

Недостатак писаних процедура, које дефинишу начин набавке и утрошка залиха, повећава се ризик од губитка и неовлашћеног, односно незаконитог коришћења залиха материјала, алата и инвентара.

Препорука број 11

Препоручује се Предузећу да писаним процедурама уреди начин пријема и издавања залиха материјала, алата и инвентара, које омогућавају ефикасну контролу располагања истим.

Трошкови осталог материјала (режијског) исказани у износу од 365 хиљада динара највећим делом се односе на утрошак поцинкованог лима и осталог материјала.

6.2.2.2. Трошкови горива и енергије

Трошкови горива и енергије исказани у укупном износу од 13.924 хиљаде динара обухватају утрошак моторних горива у износу од 11.825 хиљада динара (безоловни бензин Евро Премијум БМБ 95 и Евро дизел), уља и мазива у износу од 493 хиљаде динара, као и трошкове електричне енергије у износу од 1.606 хиљада динара.

Предузеће има усвојен Правилник о условима и начину коришћења службених возила број 2629 од 6. маја 2015. године, са нормативом потрошње горива по типовима возила. Исказани трошкови горива у укупном износу од 11.825 хиљада динара, у складу су са нормативима који су одређени овим интерним актом.

6.2.2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада за 2016. годину, у пословним књигама Предузећа, исказани су у укупном износу од 123.533 хиљаде динара и приказани су у следећем табеларном прегледу:

Табела број 28 - Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи
- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	100.017	86.350
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	19.219	12.488
Трошкови накнада по уговору о делу	155	9.044
Остали лични расходи и накнаде	4.142	1.773
Укупно	123.533	109.655

Трошкови зарада и друге накнаде

Обрачун и исплата зарада и накнада зарада у Предузећу утврђена је Законом о раду, Уредбом о начину и контроли обрачуна и исплате зарада у јавним предузећима, Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава, Законом о утврђивању максималне зараде у јавном сектору, Правилником о раду број 1398 од 2. априла 2013. године, уговорима о раду и Програмом пословања за 2016. годину.

Предузеће не врши редовно исплату зарада запосленима, а у току 2016. године извршило је исплату неисплаћених зарада по коначном обрачуну за период мај - децембар 2015. године, као и зараде по коначном обрачуну за период јануар - април и први део зараде за мај месец 2016. године, што је супротно са одредбама члана 110. Закона о раду, којим је прописано да се зарада исплаћује у роковима утврђеним општим актом и уговором о раду, најмање једанпут месечно, а најкасније до краја текућег месеца за претходни месец.

Правилником о раду предвиђено је да се зарада за обављени рад и време проведено на раду састоји од основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Основна зарада одређује се на основу услова утврђених Правилником о организацији и систематизацији послова и представља производ коефицијента посла који обавља и износа основне зараде за најједноставнији посао.

Чланом 21. Правилника о раду дефинисани су коефицијенти у девет група послова, зависно од њихове сложености, потребне стручне спреме запосленог, одговорности и услова рада. Висина коефицијената утврђена је у распону од 1,5 до 4,8.

Правилником о раду утврђено је право запослених, на увећану зараду, по основу времена проведеног на раду за сваку пуну годину рада остварену у радном односу, од 0,5%, као и накнада зараде за време одсуствовања са рада због привремене спречености у трајању до 30 дана, најмање у висини 65% од просечне зараде у претходних 12 месеци пре месеца у коме је наступила привремена спреченост за рад, с тим да не може бити нижа од минималне зараде утврђене у складу са законом, ако је спреченост за рад проузрокована болешћу или повредом ван рада.

Правилником о раду је дефинисано да запослени имају право на накнаду трошкова регреса за коришћење годишњег одмора у висини од 500,00 динара месечно и накнаду за исхрану у току рада (топли оброк) у висини од 1.000,00 динара месечно.

Програмом пословања за 2016. годину утврђена је маса зарада за 186 запослених, а просечан број запослених у току 2016. године износио је 185.

Општи акт и уговори о раду

На права, обавезе и одговорности запослених из области рада и радних односа у току 2016. године Предузеће је примењивало одредбе Правилника о раду број 1398 од 2. априла 2013. године.

Након ступања на снагу Закона о изменама и допунама Закона о раду, дана 29. јула 2014. године, самосталним чланом 117(с3). прописано је да одредбе колективног уговора, односно правилника о раду који је на снази на дан ступања на снагу овог Закона, а које нису у супротности са овим Законом, остају на снази до истека важења колективног уговора, односно закључивања колективног уговора, или доношења правилника о раду у складу са овим Законом, а најдуже шест месеци од дана ступања на снагу овог Закона, док је чланом 33. Закона о раду прописан садржај уговора о раду, односно његови обавезни елементи.

Налаз

У поступку ревизије утврдили смо да Предузеће није, у складу са самосталним чланом 117(с3). Закона о раду, у законском року (до 29. јануара 2015. године), уредило права обавезе и одговорности из радног односа општим актом донетим уз учешће оснивача, односно уз сагласност оснивача у складу са Законом о раду. Предузеће такође није, у складу са самосталним чланом 111(с3). Закона о раду, у законском року (до 27. септембра 2014. године), а ни у току 2016. године, са запосленима који су засновали радни однос до дана ступања на снагу овог Закона, закључило нове уговоре о раду или анексе уговора о раду са свим обавезним елементима који су прописани чланом 33. и 118. Закона о раду (новчани износ основне зараде на дан закључења уговора о раду и елементе за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и друга примања запосленог).

Ризик

Уколико Предузеће не уреди права, обавезе и одговорности из радног односа општим актом, донетим уз учешће оснивача, то јест уз претходну сагласност оснивача у складу са Законом о раду и са запосленима не закључи нове уговоре о раду, односно анексе уговора, који су у складу са Законом о раду и општим актом, јавља се ризик од обрачуна и исплате зарада и накнада зарада супротно Закону о раду.

Препорука број 12

Препоручује се Предузећу да уреди права, обавезе и одговорности из радног односа општим актом, донетим уз учешће оснивача и закључи нове уговоре о раду, односно анексе уговора у складу са Законом о раду и општим актом.

Налаз

Приликом исплате накнаде зараде, утврдили смо да Предузеће обрачун накнаде зараде не врши на начин прописан чланом 114. Закона о раду у висини просечне

зараде запослених, остварене у претходних дванаест месеци, већ приликом обрачуна накнаде зараде (за време одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, годишњег одмора, плаћеног одсуства, одазивања на позив државног органа, као и због привремене спречености за рад), користи основну зараду за месец за који се врши обрачун зараде. Није било могуће утврдити ефекте наведених неправилности на финансијске извештаје Предузећа за 2016. годину.

Ризик

Невршењем обрачуна накнаде зараде запослених, примењујући обрачун просечне зараде запослених, остварене у претходних дванаест месеци, јавља се ризик од исплате зарада и накнада зарада супротно Закону о раду.

Препорука број 13

Препоручује се Предузећу да обрачун зарада, утврђивање основице за обрачун накнаде зарада и обрачун накнаде зарада усклади са Законом о раду.

Налаз

У поступку ревизије, утврдили смо да Предузеће врши обрачун и исплату увећане зараде по основу времена проведеног на раду, за сваку пуну годину рада остварену у радном односу (минули рад), у висини 0,5% основне зараде, што није у складу са чланом 108. став 1. тачка 4) Закона о раду.

Ризик

Уколико се настави са вршењем обрачуна и исплате увећане зараде по основу времена проведеног на раду у супротности са Законом о раду, јавља се ризик неоправданог увећања трошкова зарада и накнада зарада.

Препорука број 14

Препоручује се Предузећу да обрачун увећане зараде по основу времена проведеног на раду врши у складу са Законом о раду.

Зараде пословодства

Чланом 57. Статута дефинисано је да Предузеће заступа и представља директор, кога именује Скупштина града на период од четири године.

Зараде пословодства за 2016. годину исплаћене су у укупном износу од 1.607 хиљада динара и у оквиру су износа предвиђеног Програмом пословања за 2016. годину. Основна зарада вршиоца дужности директора одређена је чланом 4. Уговора о раду број 8815 од 15. децембра 2015. године, закљученог између Надзорног одбора и вршиоца дужности директора. Коефицијент сложености посла вршиоца дужности директора износи 8.

Трошкови накнада по уговору о делу

Трошкови накнада по уговору о делу исказани у износу од 155 хиљада динара, односе се на трошкове настале по основу ангажовања физичког лица ради сервисирања и одржавања рачуноводственог софтвера по основу Уговора о делу број 3907 од 31. августа 2016. године.

Остали лични расходи и накнаде

Табела број 29 – Остали лични расходи и накнаде

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Накнаде трошкова превоза на рад и са рада запослених	3.774
Трошкови отпремнина	136
Јубиларне награде	87
Новогодишњи пакетићи за децу	58
Накнаде трошкова смештаја и исхране на службеном путу	48
Солидарна помоћ	39
Укупно	4.142

Накнаде трошкова превоза на рад и са рада запослених исказане у износу од 3.774 хиљада динара односе се на трошкове превоза за период од јуна 2014. до јануара 2015. године.

Налаз

Предузеће није у законски предвиђеном року извршило евидентирање обавеза за накнаду трошкова превоза на рад и са рада запослених, за период од маја 2015. до децембра 2016. године, што није у складу са чланом 10. и општим рачуноводственим начелима из члана 19. став 1. тачка 4) Закона о рачуноводству, којима се захтева да се у обзир узимају сви приходи и расходи који се односе на пословну годину без обзира на датум њихове наплате односно исплате. Увидом у спецификације трошкова превоза запослених за 2015. и 2016. годину, утврдили смо да Предузеће није на дан 31. децембар 2016. године исказало обавезе и трошкове у укупном износу од 6.728 хиљада динара.

Ризик

Неевидентирањем обавеза и трошкова у законски предвиђеним роковима, јавља се ризик нетачног исказивања финансијских извештаја.

Препорука број 15

Препоручује се Предузећу да изврши евидентирање обавеза и трошкова за накнаду превоза на рад и са рада запослених, у укупном износу од 6.728 хиљада динара, као и да евидентирање пословних промена врши у законски предвиђеним роковима.

Трошкови отпремнина исказани у износу од 136 хиљада динара односе се на отпремнине исплаћене запосленима, услед престанка радног односа у складу са чланом 119. Закона о раду.

Јубиларне награде исказане у износу од 87 хиљада динара исплаћене су септембра 2016. године двојици запослених поводом навршених 30 година непрекидног рада у Предузећу у висини једне просечне зараде запосленог, у складу са чланом 120. Закона о раду.

6.2.2.4. Трошкови производних услуга

Табела број 30 – Трошкови производних услуга

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови транспортних услуга	245	567
Трошкови услуга одржавања	112	-
Трошкови закупнина	625	625
Трошкови рекламе и пропаганде	179	130
Трошкови осталих услуга	1.845	-
Укупно	3.006	3.879

Трошкови транспортних услуга исказани у износу од 245 хиљада динара обухватају трошкове приказане у следећој табели:

Табела број 31 - Трошкови транспортних услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови ПТТ услуга	237
Трошкови осталих транспортних услуга	8
Укупно	245

Трошкови ПТТ услуга исказани у износу од 237 хиљада динара обухватају трошкове услуга фиксне и мобилне телефоније, слања пошиљки, месечну претплату на услуге бесплатног пријема рекламација корисника, као и услуге ADSL интернета.

Надзорни одбор Предузећа донео је дана 29. јануара 2016. године Правилник о коришћењу службених мобилних телефона број 312/1, којим су утврђена права и обавезе запослених по основу коришћења службених мобилних телефона. Чланом 6. поменутог Правилника предвиђено је да је месечни износ лимита за запослене, којима је одобрено коришћење службених мобилних телефона, одређен посебном одлуком о висини месечног лимита коју доноси директор Предузећа.

Трошкови услуга одржавања исказани у износу од 112 хиљада динара односе се на трошкове редовног сервиса и ремонта теретних возила и грађевинских машина Предузећа.

Трошкови закупнина исказани у износу од 625 хиљада динара у целости се односе на закуп пословног простора у Турековцу који се користи као прихватилиште за псе и мачке луталице по основу Уговора о закупу број 19 од 30. новембра 2009. године, закљученим са Пољопривреда д.п. - у стечају, Лесковац.

Трошкови рекламе и пропаганде исказани у износу од 179 хиљада динара обухватају трошкове приказане у следећој табели:

Табела број 32 - Трошкови рекламе и пропаганде

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови огласа у новинама и часописима у локалним медијима	99
Трошкови приручника и других стручних публикација	59
Трошкови службених новина и часописа	21
Укупно	179

Налаз

Предузеће у 2016. години није имало сачињен интерни акт којим се утврђују критеријуми за коришћење средстава рекламе и пропаганде.

Ризик

Непоседовањем интерног акта којим се утврђују критеријуми за коришћење средстава рекламе и пропаганде постоји ризик да се средства не користе у намењене сврхе.

Препорука број 16

Препоручује се Предузећу да донесе интерни акт којим се утврђују критеријуми за коришћење средстава рекламе и пропаганде.

Трошкови осталих услуга исказани у износу од 1.845 хиљада динара обухватају:

Табела број 33 - Трошкови осталих услуга

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови ветеринарских услуга	418
Трошкови воде	272
Трошкови сече и резивања стабала	226
Трошкови одржавања и поправке возила и грађевинских машина	185
Трошкови стручне обуке службеника обезбеђења	75
Остали трошкови	669
Укупно	1.845

6.2.2.5. Трошкови амортизације

Трошкови амортизације исказани у укупном износу од 3.960 хиљада динара обухватају амортизацију грађевинских објеката у износу од 510 хиљада динара и амортизацију опреме у износу од 3.450 хиљада динара (Напомена 6.1.1.).

6.2.2.6. Нематеријални трошкови

Табела број 34 – Нематеријални трошкови

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови непроизводних услуга	129	145
Трошкови репрезентације	269	257
Трошкови премија осигурања	68	24

Назив	2016. година	2015. година
Трошкови платног промета	294	394
Трошкови чланарина	506	457
Трошкови пореза	5.180	2.975
Остали нематеријални трошкови	2.423	4.641
Укупно	8.869	8.893

Трошкови непроизводних услуга исказани у износу од 129 хиљада динара у целости се односе се на трошкове ревизије финансијских извештаја за 2015. годину извршене од стране ревизорске куће Srbo Audit д.о.о., Београд по основу Уговора број 9085 од 25. децембра 2015. године.

Трошкови репрезентације исказани у износу од 269 хиљада динара односе се на услуге ресторана у земљи у износу од 116 хиљада динара, трошкове репрезентације у просторијама Предузећа у износу од 94 хиљаде динара, трошкове штампања рекламног материјала поводом новогодишњих и божићних празника за пословне сараднике и запослене у износу од 54 хиљаде динара и остало у износу од 5 хиљада динара.

Налаз

Предузеће у 2016. години није имало сачињен интерни акт којим се утврђују критеријуми за коришћење средстава репрезентације.

У поступку ревизије дана 3. марта 2017. године, Надзорни одбор Предузећа донео је Правилник о трошковима репрезентације број 1115, којим се уређују питања у вези са употребом средстава Предузећа на име трошкова репрезентације.

Трошкови платног промета исказани у износу од 294 хиљаде динара односе се на провизије пословних банака код којих Предузеће има отворене текуће рачуне.

Трошкови чланарина исказани у износу од 506 хиљада динара односе се на чланарине Регионалној привредној комори Лесковаца у износу од 325 хиљада динара и Привредној комори Србије у износу од 181 хиљада динара.

Трошкови пореза исказани у износу од 5.180 хиљада динара односе се на трошкове приказане следећом табелом:

Табела број 35 - Трошкови пореза

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Трошкови привременог умањења зарада	4.437
Трошкови по основу увећања пореског дуга (принудна наплата)	641
Комунална такса за истицање фирме на пословном простору	92
Трошкови пореза на регистровано оружје	10
Укупно	5.180

Трошкови привременог умањења зарада исказани у износу од 4.437 хиљада динара односе се на умањење зараде запослених у складу са Законом о привременом

уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Трошкови по основу увећања пореског дуга исказани у износу од 641 хиљада динара настали су као последица кашњења у измиривању пореских обавеза које нису плаћене у законском року. На основу решења Министарства финансија - Пореске управе, филијала Лесковац, порески дуг је увећан за 5% на дан почетка поступка принудне наплате на који се обрачунава камата, а сходно одредбама члана 78. став 1. тачка 3) Закона о пореском поступку и пореској администрацији²⁴.

Остали нематеријални трошкови исказани у износу од 2.423 хиљаде динара односе се највећим делом на таксе (регистрационе, административне, судске и друге), трошкове извршног и судског поступка у споровима у којима је Предузеће тужилац и тужени као и трошкове вештачења.

6.2.3. Финансијски приходи

Табела број 36 – Финансијски приходи

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Приходи од камата (од трећих лица)	237	208
Позитивне курсне разлике	-	913
Укупно	237	1.121

Приходи од камата (од трећих лица) исказани у износу од 237 хиљада динара највећим делом се односе на законску затезну камату обрачунату физичким лицима по основу неблаговремено плаћених рачуна за услуге закупа и одржавања гробља као и за димничарске услуге.

6.2.4. Финансијски расходи

Табела број 37 – Финансијски расходи

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Расходи камата (према трећим лицима)	743	450
Негативне курсне разлике (према трећим лицима)	81	-
Укупно	824	450

Расходи камата (према трећим лицима) исказани у износу од 743 хиљаде динара обухватају следеће расходе:

Табела број 38 – Расходи камата (према трећим лицима)

- у хиљадама динара-

Назив	2016. година
Расходи камата по судским пресудама	546
Расходи камата из дужничко - поверилачких односа	110
Расходи камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	87
Укупно	743

²⁴ „Службени гласник РС“, број 80/2002, ...15/2016

Расходи камата по судским пресудама исказани у износу од 546 хиљада динара односе се на камату по основу судских спорова из ранијих година, које су бивши запослени водили против Предузећа.

Расходи камата из дужничко - поверилачких односа исказани у износу од 110 хиљада динара представљају камату за неблаговремено измирене обавезе према добављачима.

Негативне курсне разлике (према трећим лицима) исказане у износу од 81 хиљада динара односе се на расходе настале услед негативних ефеката промене девизног курса приликом вредносног усклађивања обавеза на крају извештајног периода, по основу Уговора о финансијском лизингу број 1-1/NA/11. Уговор је закључен дана 7. октобра 2011. године са лизинг кућом Lipaks Leasing, д.о.о., Београд ради набавке службеног возила, а измирен је у целости дана 26. октобра 2016. године.

6.2.5. Остали приходи

Табела број 39 – Остали приходи

-у хиљадама динара-		
Назив	2016. година	2015. година
Наплаћена отписана потраживања	1.380	890
Приходи од усклађивања вредности залиха	245	-
Остали непоменути приходи	60	-
Приходи од смањења обавеза	-	2
Укупно	1.685	892

Наплаћена отписана потраживања исказана у износу од 1.380 хиљада динара односе се на приход од наплате раније отписаног потраживања из стечајне масе купца Текстил промет д.п., Лесковац у износу од 1.352 хиљаде динара и осталих купаца у износу од 28 хиљада динара.

Остали непоменути приходи исказани у износу од 60 хиљада динара односе се на приходе по основу одобрених средстава за спровођење јавног рада у износу од 24 хиљаде динара, приходе по основу повраћаја више уплаћених новчаних средстава за трошкове судског спора у износу од 22 хиљаде динара и остале непоменуте приходе у износу од 14 хиљада динара.

6.2.6. Остали расходи

Табела број 40 – Остали расходи

-у хиљадама динара-		
Назив	2016. година	2015. година
Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе	238	220
Мањкови	4	-
Остали непоменути расходи	2.198	13.586
Укупно	2.440	13.806

Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе исказани у износу од 238 хиљада динара односе се на расход ауто гума у употреби у износу од 139 хиљада динара и расход ситног инвентара у износу од 99 хиљада динара, извршен на основу

Извештаја комисије за попис ситног инвентара и ауто гума у употреби односно Извештаја централне пописне комисије за 2016. годину и Одлуке Надзорног одбора Предузећа (Напомена 6.1.).

Остали непоменути расходи исказани у износу од 2.198 хиљада динара највећим делом односе се на трошкове настале у ранијем периоду по основу тужби бивших запослених против Предузећа, на име разлике између исплаћене и минималне зараде, накнаде за долазак и одлазак са рада, као и на име трошкова парничног и извршног поступка. Бивши запослени засновали су радни однос код предузећа PORR – WERNER & WEBER д.о.о., Лесковац коме је од 2007. године поверена делатност изношења смећа (Напомена 1.).

6.2.7. Финансијски резултат

Табела број 41 – Финансијски резултат

-у хиљадама динара-

Назив	2016. година	2015. година
Добитак пре опорезивања (Напомена 6.2.)	502	582
Одложени порески расходи периода (Напомена 6.1.9.)	(92)	(189)
Нето добитак	410	393

6.3. Извештај о осталом резултату

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 5. МСФИ за МСП, Извештај о осталом резултату треба да пружи информације о осталом свеобухватном добитку или губитку за извештајни период, а његову структуру чине ставке прихода и расхода (укључујући и рекласификације услед кориговања) које нису признате у Билансу успеха, односно ставке које се, према захтевима осталих одељака МСФИ за МСП, признају у оквиру капитала. Анализом позиција исказаних у Извештају о осталом резултату за 2016. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

6.4. Извештај о променама на капиталу

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 6. МСФИ за МСП, Извештај о променама на капиталу треба да пружи информације о променама на капиталу током извештајног периода. Анализом позиција исказаних у Извештају о променама на капиталу за 2016. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

6.5. Извештај о токовима готовине

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 7. МСФИ за МСП, Извештај о токовима готовине треба да пружи информације о променама готовине и готовинских еквивалената током извештајног периода, засебно приказујући токове готовине из пословних активности, инвестиционих активности и активности финансирања. Анализом позиција исказаних у Извештају о токовима готовине за 2016. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са прописима који га уређују.

6.6. Напомене уз финансијске извештаје

У складу са чланом 2. Закона о рачуноводству и Одељком 8. МСФИ за МСП, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја и о примењеним рачуноводственим политикама, да обелодане информације које се захтевају овим и осталим одељцима МСФИ за МСП, а које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима, и да пруже додатне информације које нису презентоване на другом месту у финансијским извештајима, али су релевантне за њихово разумевање.

7. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Систем јавних набавки у Предузећу, одвија се у оквиру Комерцијално наплатне службе, која се налази у оквиру Комерцијално – финансијско – рачуноводственог сектора, уз учешће представника других сектора на које се предмети јавних набавки односе.

Планирана вредност јавних набавки за 2016. годину износи 22.800 хиљада динара, односно није већа од петоструког износа из члана 39. став 1. Закона о јавним набавкама, и самим тим Предузеће није било у обавези да има службеника за јавне набавке.

Надзорни одбор Предузећа донео је, у складу са чланом 22. став 1. Закона о јавним набавкама, Правилник о ближем уређивању поступка јавне набавке број 9193 од 30. децембра 2015. године.

7.1. Планирање набавки

Годишњи План и програм пословања ЈКП „Комуналац“, Лесковац за 2016. годину, усвојен је одлуком Надзорног одбора Предузећа, број 8816 од 15. децембра 2015. године. На овако донет Годишњи План и програм пословања, Скупштина Града Лесковца дала је сагласност својим Решењем број 06-9/15-1 од 29. децембра 2015. године. План јавних набавки усвојен је одлуком Надзорног одбора, број 322 од 29. јануара 2016. године.

У складу са Планом јавних набавки структура планираних набавки, по предмету набавке и процењеној вредности, дата је у табели која следи:

Табела број 42 - Структура јавних набавки у складу са Планом јавних набавки

-у хиљадама динара-

	Предмет набавке	Процењена вредност
Јавне набавке	Добра	22.800
	Услуге	-
	Радови	-
	Укупно	22.800
Набавке на које се Закон не примењује	Добра	10.670
	Услуге	2.730
	Радови	-
	Укупно	13.400

7.2. Реализација плана јавних набавки

Предузеће је Управи за јавне набавке достављало, у предвиђеном року, тромесечне извештаје о јавним набавкама прописане одредбама члана 132. Закона о јавним набавкама и чланом 2. Правилника о садржини извештаја о јавним набавкама и начину вођења евиденције о јавним набавкама.

Реализација јавних набавки је спроведена кроз 1 отворени поступак и 3 поступка јавне набавке мале вредности.

Поступком ревизије, са аспекта примене Закона о јавним набавкама, обухваћене су јавне набавке према следећем табеларном прегледу:

Табела број 43 - Преглед јавних набавки

-у хиљадама динара-

Број јавне набавке	Предмет јавне набавке	Процењена вредност	Број и датум уговора	Назив добављача	Уговорена вредност без ПДВ
Јавне набавке велике вредности					
3/2016	Гориво	8.500	4488 од 11. октобра 2016.	Кнез Petrol д.о.о., Земун	7.740
Јавне набавке мале вредности					
1/2016	Електрична енергија	2.600	868 од 1. марта 2016.	ПД ЕПС Снабдевање, Београд	983
2/2016	Боја за обележавање путева	2.000	1164 од 18. марта 2016.	П.Т.П. „Чар“ д.о.о., Крагујевац	1.263
4/2016	Трактор са кабином	1.700	5424 од 13. децембра 2016.	Југоmetal д.о.о., Свилајнац	1.158
Укупно		14.800			11.144

8. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

На дан 31. децембар 2016. године, пред Основним судом у Лесковцу, против Предузећа се води десет судских спорова и то: осам спорова који су покренули бивши запослени (ради накнаде разлике зарада) и трећа лица (ради накнаде материјалне и нематеријалне штете) као и два спора која су покренула правна лица Пољопривреда д.п. у стечају ради исплате закупнине у износу од 1.926 хиљада динара и Млекара Гложане д.о.о., Гложане, ради исељења и неоснованог богаћења у износу од 3.162 хиљаде динара (Напомена 9).

У једном од значајнијих предмета у парничном поступку, Предузеће се јавило као један од тужених солидарно са Градом Лесковцем и ЈП Урбанизам и изградња, Лесковац од стране трећег лица, на име накнаде нематеријалне штете где је вредност спора 11.800 хиљада динара. Основни суд у Лесковцу донео је дана 11. априла 2017.

године пресуду 42П бр.1716/13 којом је делимично усвојен прецизирани тужбени захтев трећег лица као тужиоца, да му на име нематеријалне штете солидарно исплате туженици Град Лесковац, ЈП Урбанизам и изградња Лесковац и ЈКП „Комуналац“ Лесковац укупан износ од 700 хиљада динара, са законском затезном каматом. Вишак прецизираног тужбеног захтева тужиоца од досуђеног износа па до траженог износа, у износу од 11.800 хиљада динара, одбија се као неоснован.

Предузеће није у 2016. години, као ни у ранијим годинама извршило резервисања за потенцијалне губитке по основу наведених судских спорова, што није у складу са параграфом 21.4 – 21.6 Одељка 21 МСФИ за МСП – Резервисање, потенцијалне обавезе и потенцијална имовина и усвојеном рачуноводственом политиком.

Коначан исход спорова на дан биланса стања није било могуће предвидети, али руководство Предузећа сматра да по овим споровима не могу настати материјално значајне негативне последице по Предузеће.

9. НАКНАДНИ ДОГАЂАЈИ НАСТАЛИ ИЗМЕЂУ ДАТУМА ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И ДАТУМА ИЗВЕШТАЈА РЕВИЗОРА

У поступку ревизије у 2017. години, Предузеће нас је обавестило и доставило следеће пресуде:

Апелациони суд у Нишу је дана 23. маја 2017. године донео пресуду 28 Гж. Бр. 2458/17 којом је потврђена пресуда Основног суда у Лесковцу 30 П.Бр. 3054/14 од 20. јула 2015. године и одбијена жалба тужиоца Млекара Гложане д.о.о., Гложане као неоснована.

Привредни суд у Лесковцу је дана 21. јула 2017. године донео пресуду Посл.Бр. 3. П.22/2017 којом се укида решење о извршењу Привредног суда у Лесковцу Ив.бр. 1250/2016 од 2. новембра 2016. године и обавезује ЈКП Комуналац, Лесковац, да на име неплаћене закупнине, исплати износ од 781 хиљада динара са законском затезном каматом тужиоцу Пољопривреда д.п. у стечају. Део захтева тужиоца преко досуђеног износа па до затраженог износа од 1.926 хиљада динара одбија се као неоснован.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
ЈАВНОГ КОМУНАЛНОГ ПРЕДУЗЕЋА „КОМУНАЛАЦ“, ЛЕСКОВАЦ
ЗА 2016. ГОДИНУ**

С А Д Р Ж А Ј

1. БИЛАНС СТАЊА.....	3
2. БИЛАНС УСПЕХА.....	5
3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ	6
4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	7
5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	8

1. БИЛАНС СТАЊА
на дан 31. децембар 2016. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2015.	Почетно стање 01.01.2015.
АКТИВА				
СТАЛНА ИМОВИНА		21.020	22.467	23.356
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	6.1.1.	21.013	22.460	23.349
Земљиште	6.1.1.1.	449	449	449
Грађевински објекти	6.1.1.2.	3.008	3.518	3.821
Постројења и опрема	6.1.1.3.	17.556	18.493	19.079
БИОЛОШКА СРЕДСТВА		7	7	7
Шуме и вишегодишњи засади	6.1.2.	7	7	7
ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА		-	21	210
ОБРТНА ИМОВИНА		78.471	70.058	72.596
ЗАЛИХЕ		-	8	173
Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	6.1.3.	-	8	173
ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	6.1.4.	55.531	46.770	42.575
Купци у земљи	6.1.4.1.	55.531	46.770	42.575
ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА	6.1.5.	6.642	6.469	4.772
ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	6.1.6.	410	6.478	72
ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ		-	-	57
АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	6.1.7.	15.888	10.333	24.947
УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА		99.491	92.546	96.162
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	6.1.15.	3	-	-

БИЛАНС СТАЊА – наставак
на дан 31. децембар 2016. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ		
		Текућа година	Претходна година	
			Крајње стање 31.12.2015.	Почетно стање 01.01.2015.
ПАСИВА				
КАПИТАЛ		37.488	37.227	36.834
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6.1.8.1.	11.966	11.966	2.731
Државни капитал		2.731	2.731	2.731
Остали основни капитал		9.235	9.235	-
РЕЗЕРВЕ	6.1.8.2.	24.700	24.700	24.700
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	6.1.8.3	822	561	9.403
Нераспоређени добитак ранијих година		412	168	9.235
Нераспоређени добитак текуће године		410	393	168
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		-	-	1.353
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		-	-	1.353
Обавезе по основу финансијског лизинга		-	-	1.353
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.9.	71	-	-
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		61.932	55.319	57.975
КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ		-	124	906
Краткорочни кредити и зајмови у земљи		-	-	906
Остале краткорочне финансијске обавезе		-	124	-
ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	6.1.10.	106	564	561
ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА		16.047	17.146	15.250
Добављачи у земљи	6.1.11.	16.047	17.146	15.250
ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.1.12.	42.116	34.961	35.465
ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ	6.1.13.	2.903	1.868	5.205
ОБАВЕЗЕ ЗА ОСТАЛЕ ПОРЕЗЕ, ДОПРИНОСЕ И ДРУГЕ ДАЖБИНЕ	6.1.14.	760	656	588
УКУПНА ПАСИВА		99.491	92.546	96.162
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	6.1.15.	3	-	-

2. БИЛАНС УСПЕХА

за период од 1. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		161.550	155.074
ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	6.2.1.1.	149.628	144.150
Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	6.2.1.1.	149.628	144.150
ПРИХОДИ ОД ПРЕМИЈА, СУБВЕНЦИЈА, ДОТАЦИЈА, ДОНАЦИЈА И СЛ.	6.2.1.2.	11.839	10.924
ДРУГИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	6.2.1.3.	83	-
РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		159.706	142.249
ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	6.2.2.1.	6.414	4.550
ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	6.2.2.2.	13.924	11.479
ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ	6.2.2.3.	123.533	109.655
ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	6.2.2.4.	3.006	3.879
ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	6.2.2.5.	3.960	3.793
НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	6.2.2.6.	8.869	8.893
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		1.844	12.825
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	6.2.3.	237	1.121
ПРИХОДИ ОД КАМАТА (ОД ТРЕЋИХ ЛИЦА)		237	1.121
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	6.2.4.	824	450
РАСХОДИ КАМАТА (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦИМА)		743	450
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ (ПРЕМА ТРЕЋИМ ЛИЦА)		81	-
ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА		587	-
ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА			671
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	6.2.5.	1.685	892
ОСТАЛИ РАСХОДИ	6.2.6.	2.440	13.806
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		502	582
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	6.2.7.	502	582
ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА		92	189
ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА		-	-
НЕТО ДОБИТАК	6.2.7.	410	393

3. ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ
за период од 1. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА		
НЕТО ДОБИТАК	410	393
УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА		
УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК	410	393

4. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
за период од 1. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

Позиција	Износ	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
I. Приливи готовине из пословних активности	161.893	157.087
- Продаја и примљени аванси	149.734	144.150
- Примљене камате из пословних активности	237	-
- Остали приливи из редовног пословања	11.922	12.937
II. Одливи готовине из пословних активности	165.243	156.505
- Исплате добављачима и дати аванси	28.135	33.617
- Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	116.367	103.557
- Плаћене камате	743	450
- Одливи по основу осталих јавних прихода	19.998	18.881
III. Нето прилив готовине из пословних активности	-	582
IV. Нето одлив готовине из пословних активности	3.350	-
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности инвестирања	-	-
- Остали финансијски пласмани (нето приливи)	-	-
II. Одливи готовине из активности инвестирања	2.513	-
- Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме	2.513	-
III. Нето одлив готовине из активности инвестирања	2.513	-
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
I. Приливи готовине из активности финансирања	-	-
- Краткорочни кредити (нето прилив)	-	-
II. Одливи готовине из активности финансирања	124	-
- Краткорочни кредити (нето одлив)	-	-
- Остале обавезе (одливи)	124	-
III. Нето одлив готовине из активности финансирања	124	-
СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	161.893	157.087
СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	167.880	156.505
НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	-	582
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	5.987	-
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	6.478	72
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	-	5.824
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	81	-
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	410	6.478

5. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ
за период од 1. јануара до 31. децембра 2016. године

- у хиљадама динара -

ОПИС	Компоненте капитала			Укупан капитал
	Основни капитал	Резерве	Нераспоређени добитак	
Почетно стање на дан 01.01.2015. године	11.966	24.700	168	36.834
Промене у претходној години	-	-	393	393
Стање на крају претходне године 31.12.2015.	11.966	24.700	561	37.227
Промене у текућој години – дуговни промет	-	-	(149)	149
Промене у текућој години – потражни промет	-	-	410	410
Стање на крају текуће године 31.12.2016.	11.966	24.700	822	37.488